

bb 67. pedagógiai-pszichológiai békekonferencia a kossuth klubban

t di/tm szb

1963. június 5.

az országos béketanács, a hazafias népfront budapesti bizottsága és a tit budapesti szervezete pedagógiai-pszichológiai szakosztályának rendezésében pedagógiai-pszichológiai békekonferenciát tartottak szerdán a kossuth klubban. dezséry lászló, az országos béketanács főtitkára megnyitójában hangsúlyozta, hogy a tanácskozás szerves része a most zajló tudományos békekonferenciák sorozatának, s alapja a pedagógiai tudomány és a békemozgalom szorosabb együttműködésének.

az egybegyűlt népfront aktivisták, tanítók, tanárok és más szakemberek nagy érdeklődéssel hallgatták a konferencián elhangzott három előadást. dr. lénárd ferenc kandidátus, török iván, a tit szakosztályi titkára és dobos lászló, az országos pedagógiai intézet munkatársa elmondották, hogy a pszichológusok csakugy, mint az élet más területén tevékenykedő tudósok és kutatók, sajátos eszközeikkel hozzá kívánnak járulni a béke megőrzéséhez, a fegyverek és háborúk nélküli világ megteremtéséhez.

a konferencián szó esett arról is, hogy nyugaton a pszichológiát a lélektani hadviselés, a hidegháború szolgálatába állítják. a legnagyobb imperialista országokban csaknem annyi tudós próbálja tökéletesíteni a háborús propagandát, mint ahányan a nukleáris fegyverek tökéletesítésén dolgoznak. ezzel a tendenciával kell szembe állítanunk a mi humanista szemléletünket. a lélektani hadviseléssel a lélektani békemunkát szegezzük szembe.

végül több javaslat hangzott el a pszichológia és a békemozgalom kapcsolatának szorosabbra fűzésére. az egyik ilyen indítványt az kezdeményezte, hogy az országos béketanács teremtsen az eddiginél is nagyobb lehetőséget a békemunka lélektani módszereinek kidolgozására. hirdessen pályázatot, s tegye közkincsé az eddigi tapasztalatokat. befejezésül bejelentették, hogy mivel az új tantervekben jelentőségéhez méltó helyet kapott a béke, a népek barátságának, a szocialista hazifiságnak az ápolása, hozzákezdenek a gyakorlati tennivalók részletes kidolgozásához.

a pedagógiai-pszichológiai békekonferencia dezséry lászló zárszavával ért véget. /mti/

--

- v é g e -

21. 14/gy

- 32 -

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Főu. utca 6-7. Telefon: 188-480, 369-080
A szerkesztést és kiadást a vezérigazgató felel.

mti bel f ö l d i h i r e k

1963. június 6.

bb 1. a ,,hegyen-völgyön,, - a legjobb gyermekfilm finnországbán

i di/gk-lm ha

1963. június 6.

a ,,hegyen-völgyön,, homoki nagy istván nagyszerű természetfilmje világkörüli útján eljutott finnországba is. a napokban értesítették a hungaro-filmet, hogy helsinki-ben elnyerte az 1962. évi legjobb gyermekfilm díját./mti/

--

bb 2. nyugdíjasok mozibérlete budapestben

i di/gk-lm ha

1963. június 6.

a fővárosi moziüzemi vállalat az idén kísérletképpen 60 ezer példányban kiadja a nyugdíjasok mozibérletét. a statisztikák tanúsága szerint a fiatalokon kívül külföldön is, hazánkban is az idősebbek járnak a legtöbbet moziba. a nyugdíjasok mozibérlete 10 szelvényt tartalmaz, ára 11 forint, amelyből 10 forint a jegyek megváltásánál visszatérül. a bérlet-tulajdonosok ugyanis a legolcsóbb helyárat fizetik majd a mozikban, de a nekik legjobban megfelelő helyre ülhetnek. egy-egy bérlet abban a kerületben érvényes az egész nap játszó filmszínházak első négy előadására, valamint az egyműszakos mozik délutáni első előadására, ahol megváltották. a nyugdíjasok mozibérletét július elsején kezdik árusítani./mti/

--

bb 4. pénteken jászapátiban sorsolják a Lottót

i kf/lm vg

1963. június 6.

a lotto 23. játékheti nyerőszámainak a húzását június 7-én, pénteken délelőtt 10 órai kezdettel jászapátiban tartja a sportfogadási és lotto igazgatóság./mti/

--

-1-

bb 3. virágba borultak a rákóczi-hársfák

vid j-lm ká

1963. június 6.

borsod megye zempléni részén a hajdani rákóczi birtokon szinte minden birtokközpont körül megtalálhatók a hársfák, amelyeket a nép rákóczi-hársaknak nevez. sárospatakon a vár környékén, sátoraljaujhelyen az egykori testőrség lakóhelyét képező utcában, tolcsván, tállyán, tarcalon a műemlék-kuriák környékén, a regéci és füzéri vár mellett többszáz öreg hársfa él. a nép a rákócziak iránti kegyeletből az utóbbi évtizedekben is ültetett facseméteket, így a hárs ennek a vidéknek jellegzetes fájává lett, mintegy 3 000 darab diszlik ezen a vidéken, az északi fekvésű, zordabb éghajlati viszonyok között élő fák csak június elején nyitják virágukat, s most szinte illatfelhőben uszít a környék. a hársfákon fürgé gyerekek tanyáznak, akik a melléktermék értékesítő vállalat megbízásából szedik a gyógynövénynek is értékes virágot. a tolcsva környékén levő, 250 évesre becsült rákóczi-hársról csaknem egy mázsa virágot gyűjtöttek össze./mti/

--

bb 5. török pasa szerájára bukkantak a várban

i lv/tm-lm ha

1963. június 6.

a budai várban, a színház utcában a helyreállítás során folytatott ásatásoknál előkerült több középkori épület falrész, köztük az egykori török pasa palotájának romjai. itt volt a szeráj is, amit később magánfürdővé alakítottak át. az ásatásoknál megtalálták a fürdőmedence maradványait is. a részégek megállapították, hogy az épületet tűz pusztította el. nyomai a korabeli falrészeken még most is jól láthatók. értékes leletek azok a kínai porcelán és török rézedények is, amelyek ugyancsak most kerültek napvilágra./mti/

--

bb 6. eladta a részletre vásárolt könyveket - két évi szabadságvesztésre ítélték

i bc/hné-lm ha

1963. június 6.

Léber Emil, büntetett előéletű, foglalkozás nélküli budapesti lakos néhány hét leforgása alatt 10 könyvesboltban nyitított magának folyószámlát részletfizetéses vásárlásra, bár tudta, hogy egy személy egy időben csak egy könyvesboltban vásárolhat részletre.

/folyt.köv./

- 2 -

bb 6. /eladta a ...1.folyt./-lm

Léber az előleg lefizetése után többet nem jelentkezett, a részleteket nem fizette meg, s a könyveket eladta. az ismételt sikkasztással csaknem 5 000 forint kárt okozott.

a központi kerületi bíróság két évi szabadságvesztésre ítélte és kötelezte a kár megtérítésére. /mti/

--

bb 7. 6000 palack aszabor tarcalról

vid j szb ká

1963. június 6.

a szőlészeti kutató intézet tarcali kísérleti telepéhez tartozó mintegy 100 holdas termőszőlő egyik része a világhírű szarvas-szőlő és a mandulás, amelynek borai a hazai és a nemzetközi borversenyen több mint 30 aranyérmét nyertek már. a kutatóintézet pincészetében most fejeződött be 30 hektoliter 1957-es évjáratu 4 puttonyos aszabor palackozása. mintegy 6000 hagyományos formájú tokaji palackot töltöttek meg a „királyok borával”, s hoztak forgalomba a csemegeboltok útján. /mti/

--

- 3 -

bb 8. ki lehet-e kotorni a balatont? - domborzati térkép a magyar tenger medréről - megkezdődött a balatonon a kutatási idény

i ie vm ká

1963. június 6.

a nyár közeledtével nemcsak az üdülés, - a tudományos kutatás idénye is megkezdődött a balatonon. a parton lévő kísérleti állomásokon és a tó vizében sorra helyezik üzembe a különféle műszereket, mérő és regisztráló berendezéseket, hogy mind pontosabb legyen a kép a balaton életének, vízmozgásának törvényszerűségeiről.

az ideai kutatások zöme a balaton legégetőbb problémájával, a keszthelyi öböl és a déli oldal iszapoldásával foglalkozik. a medermélység csökkenésének megakadályozásához szükséges intézkedések megalapozására különböző módszerekkel vizsgálják a feltöltődés okait, irányát és ütemét. a már hagyományosnak számító hullámváz-, áramlás- és parterózió-mérések mellett az idén több új kísérletet is kezdenek.

a viziükör felett elhelyezett speciális műszerekkel „pormé-
rést”, végeznek: megállapítják, hogy milyen mennyiségű és összeté-
telű por hullik a levegőből a tóba. vizsgálják az ellenkező irányu,
bár más tartalmu folyamatot: a párologást is; pontosan megméri-
k, hogy meghatározott idő alatt mennyi víz távozik el a tóból pára
alakjában. a meder feltöltődésében döntő szerepe van a folyók hordalé-
kának. ennek vándorlását most a nagy tengeri kikötőkben alkalmazott,
hazánkban még teljesen új módszerrel: lumineszcens jelzéssel tanul-
mányozzák. a hordalékba a tófenék meghatározott pontjaira finom por-
rá őrölt foszforeszkáló anyagot szórnak, aminek a kisugárzását azu-
tán különleges műszerrel észlelik. ezzel pontosan nyomon követhetik
a megjelölt hordalék utját, mozgásának irányát és ütemét.

a keszthelyi öbölben az idén megkezdik a kotrási kísérleteket
is. egyelőre azt akarják megfigyelni, hogy a hullámvérés mennyi
idő alatt tölti fel újra a kikötött árkokat, tehát hogy egyáltalán
eredményes-e a kotrás? - ez tulajdonképpen bevezető kísérlet egy
távolabbi elgondoláshoz, amely szerint a balaton egész feliszapoló-
dási problémáját esetleg kotrással lehetne megoldani. ehhez olyan
nagyteljesítményű, korszerű, egyes tengeri kikötőkben használt beren-
dezés kellene, amely felkotorja, felszippanjtja, majd nyomócsövön
keresztül nagy távolságra, például a part feltöltésére továbbítja az
iszapot.

/folyt.köv./

8.30/n

-4-

/bb 8. ki lehet-e.....1.folyt./vm

a nyáron megkezdődnek az előkészületek a balaton medrének
teljes feltérképezéséhez. eddig három ízben - 1894-95-ben, 1929-
30-ban és 1955-56-ban - készült a tófenékről domborzati térkép. az
1964-65-ben, ultrahangos mélységmérővel készített térkép, össze-
hasonlítva a korábbiakkal, pontos tájékoztatást nyújt majd a meder
mélységének helyenkénti változásairól./mti/

- . -

bb 9. vasárnapi kirándulások - gombaszedőknek

i hi/sze vm ha

1963. június 6.

június a gombaérés ideje, ilyenkor a budapestiek szívesen
keresik fel a közeli erdőségeket, ahol kellemes kirándulás közben
gombaszedésre is lehetőség nyílik. hasznos szórakozásukat a tit
gombászati szakköre is elősegíti, s júniusban minden vasárnap egész-
napos kirándulás rendez, gombaszakértők vezetésével. 9-én gödöllő-
babatpuszta lesz az utirányuk, 16-án pilisszentlászló-paprétre szer-
veznek turát, 23-án gödöllő-tölgyes környéke, 30-án kismaros-csü-
mőlevölgy lesz a kirándulás célcélja. a turát vezető szakértők
részletesen ismertetik az ehető és a mérgező gombák különböző
fajtaíait./mti/

- . -

bb 10. arany jános, a szerkesztő - könyv gyulai pálról - az akadémia
kiadó ujdonságai

i ms/gk vm ha

1963. június 6.

az akadémiai kiadó arany jános összes művei kritikai kiadásának
tizenkettedik kötetét teszi most az olvasó asztalára. a könyv arany
szerkesztői munkásságának apró írásait, az egykoru szellemi élet
jelenségeit kísérő széljegyzeteket, megjegyzéseket, szerkesztői
üzeneteket tartalmazza. a rendkívül változatos anyag eleven kap-
csolatban áll a kor életével. a nagy gondtal megvizsgált és rende-
zett szövegek rávilágítanak a költő életművének eddig jórészt is-
meretlen területeire, megmutatják, hogyan lett arany jános kora iro-
dalmi életének vezéralakjává.

az irodalomtörténeti könyvtár-sorozat tizedik kötete, amelyet
kovács kálmán írt, a magyar kritika történetének egyik fontos szaka-
szát, gyulai pál irodalmi elveinek kialakulását tárgyalja.

/folyt.köv./
8.40/n

-5-

A.b 10. arany jános.....1.folyt./vm

a főváros története forrásanyagának egyik fontos csoportját teszi hozzáférhetővé rózsza györgy budapest régi látképei című könyve, amely az 1493-1800 közötti időben a magyar fővárosról készült művészi igényű ábrázolások /veduták/ első teljes feldolgozása./mti/

- . -

bb 11. megkezdődtek a bemutatások a társadalmi munkában létesített szolnoki csillagvizsgálóban

i tz/sze vm ki

1963. június 6.

a szolnoki cukorgyár vezetőségének és dolgozóinak összefogása új, tudományos intézménnyel gazdagította a tiszaparti várost, a strand közelébe telepített pavilonban az ország egyik legkorszerűbb bemutató csillagvizsgálóját hozták létre.

a 30 centiméteres távcsövet a gyár dolgozója - a csillagászati szakkör mintegy husz tagja és a tudományért lelkesedő segítőitársak - sajátkezűleg építették meg, csupán a terveket és a lencserendszeret kapták a budapesti uránia csillagvizsgálótól. a kupolás bemutató pavilon építőanyagát a gyár vezetősége bocsátotta rendelkezésükre, de magát az építkezést ugyancsak a dolgozók végezték társadalmi munkában.

a csillagvizsgálóban, amely most kezdte meg működését, hetenként kétszer tartanak bemutatót a közönség számára. már az első napok látogatottsági statisztikája azt bizonyítja, hogy a gyár vezetőségének és dolgozóinak példamutató közös erőfeszítése meghozta az eredményt. az új létesítményt egyre több érdeklődő keresi fel s közülük legtöbben itt nyernek először bepillantást a világegyetem mérhetetlen mélységeibe.

a tit országos csillagászati választmánya a napokban nyújtotta át az elismerő oklevelet tokody lajos és dankó béla mérnököknek, a csillagvizsgáló létrehozása körül kifejtett munkásságukért./mti/

- . -

bb 12. tervezőink új sikere a „bár-export”,

i tz/sze vm vg

1963. június 6.

magyar tervek szerint újjáépített bárban szórakoznak már oslo jómódu polgárai és az odaérkezett idegenek.

/folyt.köv./

8.34/n

-6-

A.b 12. tervezőink.....1.folyt./vm

az előzmény az, hogy egycsapásra koppenhága legfelkenottabb szórakozónhelye lett az a vacsorázó varieté, amelyet a közelmúltban két magyar építész-mérnök, strohmayer ferenc és siraky loránd tervei szerint építettek újjá. ez a dániai siker alapozta meg újabb munkájukat, amellyel a két magyar mérnök és valia gézáné dekorátor most az oslói hotel bristol bárját varázsolták norvégia legelegánsabb szórakozóhelyévé. ez a szálló norvégia legfőbb idegenforgalmi központja, így a nappal drink-harnak, este és éjszaka pedig mulatónak használt helyiséget a legkényesebb ízléssel, luxus kivitelben kellett megtervezniük. s az eredmény az lett, hogy az egész norvég sajtó a legnagyobb elragadtatás hangján emlékezett meg oslonak erről az új idegenforgalmi szenzációjáról. a magyar szakemberek ma már a szálló már-stílusú halljának újjáépítési tervén dolgoznak.

ez az újabb siker újabb feladatokat hozott, újabban stockholmból is hasonló kérés érkezett a magyar tervezőkhöz, az pedig már eldöntött tény, hogy még ezen a nyáron az ő elképzelésük szerint modernizálják a híres bécsi mulatót, az eden-bart is, amelyet egyébként már annakidején - körülbelül 25 éve - eredeti állapotában is strohmayer ferenc tervezett./mti/

- . -

bb 13. tizenhat külkereskedelmi vállalatunk üzletkötői vesznek részt a poznani nemzetközi vásáron

i sz/sze vm ki

1963. június 6.

a június 9-től 23-ig tartó poznani nemzetközi vásáron a magyar kereskedelmi kamara információs irodát állít fel. a vásáron 16 magyar külkereskedelmi vállalat képviselteti magát és a tárgyaló helyiségekben mintegy 30 üzletkötő fogadja a külföldi ügyfeleket. ezen a hagyományos lengyel nemzetközi vásáron egyébként husz ország rendez hivatalos kollektív kiállítást és vállalataink felkészültek arra, hogy nemcsak a lengyel kereskedelmi szakemberekkel és más baráti országok képviselőivel, hanem az ott jelenlévő tőkés cégek megbízottaival is sikeres tárgyalásokat folytassanak és több üzletkötésről szerződést is írjanak alá. üzletkötőink felvilágosítást adnak majd a magyar külkereskedelem exportkinálatát érintő minden érdeklődésre./mti/

- . -

8.49/n

-7-

bb 14. Félmillió tyuknak készül modern tojóház az idén

1 cs/j vm ká

1963. június 6.

mezőgazdasági termelőszövetkezetek már nemcsak a „gyors pénzt hozó”, peccsenyekacsa- és peccsenyekacsa-nevelés iránt érdeklődnek, mind több a szövetkezeti tyukfarm, ahol a nagyüzemi tojás-termelésre rendezkednek be, a fejlesztés ütemére jellemző, hogy az idén több mint félmilliónyi férőhelyet, többszáz tojóházat építenek a termelőszövetkezetekben, az új tojóházakat ellátják korszerű berendezéssel: láncos rendszerű, önműködő etetőszalaggal, túlfolyós itatókkal, tojófészekkel, a munkák nagyrészen gépesítése folytán ezeken a baromfitenyésztő telepeken jelentősen csökken a felhasznált kézi munkaerő aránya és a termelés önköltsége./mti/

- . -

bb 15. Álarcos brigádok a nyírségi almáskertekben

vid j vm ká

1963. június 6.

szépen fejlődik szabócs-szatmár megye „aranya”, a jonathán- alma, a gyümölcsnek rendkívül kedvez a mostani időjárás, a megtermékenyülés óta alig három hét telt el, s máris kis dió nagyságu a termés, a szakemberek szerint nagyobb átlaggyú és színesebb alma kerül majd a piacokra, mint az elmúlt esztendőben, a szakemberek érdekes élettani jelenséget figyeltek meg: a hosszú tél után következő gyors felmelegedés és a májusi csapadékos napok szinte megváltoztatták a fák természetét, elmaradt a nagyarányu természetes hullás azokban a gyümölcsösökben is, amelyek tavaly érleltek gazdag termést, ugylátszik, most nem érvényesül a szakaszosság a nyírség almáskertjeiben.

a termés megóvására nagy gondot fordítanak a megye üzemei, eddig kétszer fertőtlenítették a kerteket, s most, hogy egyes tájakon megjelentek a kaliforniai pajzstetvek, újra munkához láttak, mintegy félezer nagyteljesítményű ködszóró-és permetezőgéppel irtják a kártevőt, a harmadik növényvédelmi munkához nagy hatásu parathion-szereket alkalmaznak, amelyek az emberi szervezetre is károsak, ezért álarcot használnak, az álarcba öltözött brigádok már korábban munkához kezdenek, s csak késő este fejezik be a permetezést./mti/

- . -

8.55/n

-8-

bb 16. „fodrászverseny”, a pankotai juhászokban - tíz perc alatt kopasz lesz a birka

vid j vm ká

1963. június 6.

zúgnak a villanyollók az ország egyik legnagyobb juhászátában, a csongrád megyei pankotai állami gazdaságban, elérkezett a nagy dologidő, a „borbély-szezon”, az állatgondozók egészévi munkájának felmérése, 21.000 anyajuhot, bárányt és kósti szabadítanak meg vastag gyapjújától, a munka gyorsan halad, mert az agregátorral működtetett villanyollókat mesterek kezelik, a nyírók a juhászfeladatra tettek szert, átlagosan alig negyedórát fordítanak egy-egy anyajuh megnyírására, de van olyan nyíró is, akinek 10 perc is elegendő ehhez, természetesen a minőségi követelményeknek is eleget tesznek, ilyen kikötés például az, hogy mintegy kétmilliméteres „tarlót”, hagyjanak a birkán.

eddig a törzs-anyajuhokat nyírták, s igen szép eredményt - öt és félkilós átlagot értek el, rövidesen sorra kerülnek a törzskosok, amelyekről 8-10 kilós bundát fejtenek le./mti/

- . -

bb 17. Ülnökválasztó tanácsulések a kerületekben

1 zs/zs vm ha

1963. június 6.

a gyárakban, üzemekben és hivatalokban lezajlott népes jelölőgyűlések után az elmúlt napokban megkezdődött budapesten a népi ülnök-választó tanácsulések sorozata, az elsők között választotta meg az igazságszolgáltatás társadalmi aktivistáit az első, a harmadik és a tizenkettedik kerületi tanács, e három kerületből összesen 275 munkás, értelmiségi, nyugdíjas és alkalmazott - köztük sok nő - kapott megbízatást arra, hogy a kerületi bíróságok tanácsaiban tevékenykedjék, a következő napokban a nyolcadik, a tizenhatodik, majd az ötödik, a kilencedik, a tizennyolcadik, a huszadik, a tizedik, a tizenegyedik, a tizenkettedik és a tizenötödik kerületi tanács ül össze, hogy a népi ülnökök személyéről - a jelölések alapján - döntsön.

a tanácsuléseken a kerületi bíróságok vezetői szólnak az ülnökök előtt álló feladatokról, munkájuk szerepéről, fontosságáról./mti/

- . -

9.00/n

-9-

bb 18. magyar népi zenekarok külföldön

i lv sze vm ha

1963. június 6.

a magyar népi zenekarok külföldön is közkedveltek, a nyugat-európai államok nagy éttermeiben szívesen alkalmaznak magyar zenészeket. a német szövetségi köztársaságban például ugyszólván az év minden hónapjában játszik egy-két magyar zenekar. most a nyári szezonra öt magyar együttest szerződtek. kettőtől hat hónapig terjedő időtartamra a német szövetségi köztársaságba utazik farkas jános, balogh gyula, imre lajos és horváth lajos népi zenekara, valamint a „drofi, -trió./mti/

bb 19. magyar tudósok külföldi konferenciákon

i ms/gk vm ha

1963. június 6.

kalmár lászló akadémikus, frey tamás igazgató és löcs gyula tudományos munkatárs ezen a héten résztvesznek kijevben az elektronikus számítógépek önműködő programozásáról és más számítástechnikai tudományos kérdésekről rendezett konferencián. dr. egerszegi sándor tudományos osztályvezető, dr. láng istván és dr. Antal józsef kandidátusok wroclawban a lengyel tudományos akadémiának a könnyűiparok termőképességének fokozását tárgyaló konferenciáján képviselik a magyar tudományos életet./mti/

bb 20. a közlekedés, a gyümölcs-és zöldségszállítás meggyorsításáért: naponta hat nemzetközi tehervonat indul, több mint 650 teherautó segíti a felvásárlást, malév gépek is viszik a primórt európa több fővárosába

ö hbj/gg vm ki

1963. június 6.

a központi szállítási tanács - amely koordinálja a különböző közlekedési vállalatok munkáját és kidolgozza a szállítások „menetrendjét, - még májusban azt a határozatot hozta, hogy minden más terméket megelőzően először a gyümölcs-és zöldségféléseket kell a fogyasztókhöz eljuttatni.

a zöldség-és gyümölcszállításban a legtöbb munka a máv-ra vár, hiszen óriási mennyiséget kell szállítani mind belföldre, mind külföldre.
/folyt.köv./

9.11/n

-10-

/bb 20. a közlekedés.....1.folyt./vm

vidékről a fővárosba és a nagy ipari centrumokba a gyümölcszállító vonatok gyorsvonati sebességgel közlekednek, mindenütt „zöld utat, alakítanak ki a szerelvényeknek. a feladókkal megtárgyalják, hogy a zöldséget és a gyümölcsöt megfelelő ládába csomagolják, s így megkönnyítsék, meggyorsítsák a rakodást. sok mezőgazdasági terméket szállítunk külföldre is, illetve a magyar vasuti vonalakon - tranzitként - sok friss áru jut bulgáriából, romániából, jugoszláviából, csehszlovákiába, lengyelországba, a német demokratikus köztársaságba, a skandináv és a benelux államokba, a német szövetségi köztársaságba, svájcba, ausztriába. a tranzit és a hazai szállítványok zömét a nemzetközi gyorstehervonatok viszik. jelenleg három-négy ilyen szerelvényt közlekedtet a máv, a főszezonban azonban naponta hármat a nyugati, hármat pedig az északi országokba.

bőven akad tennivalója az idei nyáron az autóközlekedésnek is. a kpm autóközlekedési vezérigazgatóság naponta több mint 650 gépkocsit ad a felvásárlás meggyorsítására, a mezőgazdasági vidékek és a főváros közötti szállításra pedig az éjszakai órákban 250-300 kocsit. ha váratlanul nagyobb igény merül fel, azt is kielégíti. ugyanakkor csehszlovákiába, a német demokratikus köztársaságba és ausztriába is viszik a magyar teherautók a primórt.

a malév is szállít mezőgazdasági termékeket. eddig a skandináv országokba, a német szövetségi köztársaságba, londonba vittek különjáratok és menetrend szerint közlekedő gépek salátát, uborkát, spárgát, s hamarosan epret és cseresznyét.

az esetleg felmerülő nehézségek elhárítására a központi szállítási tanács operatív bizottságot hívott életre, amely szükség esetén gyorsan intézkedik, hogy az áruszállításokkal kapcsolatban ne merüljenek fel kifogások./mti/

bb 21. térkép az autóbussmegállóknál

i hbj/sze vm vg

1963. június 6.

nagy közönségikert aratott az engels téri autóbussmegállóban felszerelt utirányjelző térkép, amely tájékoztatja az utasokat, hogy egyes járatok kocsijai milyen utvonalakon haladnak. a térkép segítségével a közlekedésben kevésbé jártas utas is gyorsan megállapíthatja, hányas jelzésű kocsival érheti el legkönnyebben és leggyorsabban uticélját.
/folyt.köv./

9.30/n

-11-

/bb 21. térkép.....1.folyt./vm

a fővárosi tanács közlekedési igazgatósága már tárgyal tovább utirányjelző térképek készítéséről. az a terv, hogy még az idén a legforgalmasabb gócpontok autóbuszmegállóiban ilyen szemléltető módon tájékoztassák a közönséget. közlekedési szakemberek véleménye szerint helyes ez a térkép azért is, mert lényegesen jobban stabilizálódnak az utvonalak, s csak igen rendkívüli esetben változtatják meg egy-egy járat utvonalát. a tervek szerint az utirányjelző térképeket esténként kivilágítják.

egyelőre természetesen csak a legforgalmasabb autóbuszmegállókba kerül, később azonban több villamosmegállóba is jut utirányjelző térkép./mti/

- . -

bb 22. színes falburkoló agyagcsempét gyártanak zalaegerszegen

vid te vm szf

1963. június 6.

a zalaegerszegi cserépkályhagyártó vállalat az építőiparban régóta keresett, színes falburkoló csempék gyártását kezdte meg. a csempék lakóépületek homlokzatának burkolására, díszítésére alkalmasak. a harmincháromszor harminchárom centiméteres burkolócsempéből ebben az évben mintegy tizenötezet készítenek. tervezik az üzem bővítését, hogy a jövőre még többet állíthassanak elő./mti/

- . -

bb 23. Európában eddig ismeretlen növényt találtak a dráva menti szaporcán

vid j vm ká

1963. június 6.

vörös László Zsigmond, a pécsi tanárképző főiskola növénytan tanszékének adjunktusa rendszeresen kutatja a dráva mentének gazdag flóráját. most szaporca határában, a szántóföldek szélén olyan növényre bukkant, amelyet Európában eddig még nem találtak a botanikusok. a növény latin neve *Panicum philadelphicum*, angol nevének magyar fordítása pedig „erdei boszorkányfü”, a kölesfélékhez tartozik, őshazája az észak-amerikai egyesült államok déli és keleti államai. lila színű, szára 60-80 centiméter magasra nő. a délbaranyai szaporcára - a felfedező botanikus véleménye szerint - import kendermag „közvetítésével”, kerültek a ritka növény magvai.

/folyt.köv./

9.35/n

-12-

/bb 23. Európában.....1.folyt./vm

a dráva mentén ugyanis sok kender termelnek, s néhány évvel ezelőtt kinárból és törökországból hozattak ide vetőmagot. feltehető, hogy valamelyik kikötőben vagy hajón keveredett a kenderrel az erdei boszorkányfü magja. azóta ez az amerikai növény kisebb mértékben el is szaporodott a dráva menti földeken./mti/

- . -

bb 24. 160 vagon zöldborsó a hajdusági termelőszövetkezetekből

vid j vm ká

1963. június 6.

a nagyüzemi gazdaságok kialakulásával az ország egyik zöldborsótermelő központja lett a hajduság. ez évben csaknem 1000 hold lattal, s 160 vagon árut küldenek hazai és külföldi piacra, valamint a konzervgyárakba. június elején kezdődött a nagy szezon: több mint 100 termelőszövetkezetben lányok szedik, válogatják, csomagolják a friss árut. a termés kiváló. holdanként 16 mázsára számítanak, de nem egy helyen 20 mázsán felüli a termés. a hazai piacok mellett 10 vagonnal már külföldre is küldtek zöldborsót./mti/

- . -

bb 25. szabadtéri néprajzi gyűjteményt létesítenek dunaujvárosban

vid fm/tné vm fm

1963. június 6.

dunaujváros és környéke, a mezőföld néprajzi jellegzetességeinek bemutatására szabadtéri néprajzi gyűjteményt létesítenek dunaujvárosban. a tervek szerint jellegzetes népi építészeti emlékeket, teljes portát, gazdasági lakóházat és gazdasági épületeket állítanak fel és rendeznek be. a környék régi ipari jellegzetességei közül bemutatják a kékfestő műhelyt, továbbá egy kovácsműhelyt.

a néprajzi gyűjtemény részére a régi pentelei kálvária-dombtól a kikötőpartig húzódó területet jelölték ki. a vízparton kiállítják a közeli apostagi vizimalmot. a vizimalomban régi halászati gyűjteményeket mutatnak be. a szabadtéri „muzeum” részére kijelölt terület határos lesz a római kori castrum ásatásaival, valamint a később ugyanitt létesítendő romkerttel./mti/

- . -

9.41/n

-13-

bb 26. hun sírok a madarasi határban

vid fm/tné vm fm

1963. június 6.

kőhegyi mihály fiatal bajai régész irányításával a bács megyei madaras község határában hozzákezdtek az ország legnagyobb hun temetőjének feltáráshoz. a 72 hun-halom, amely összefüggő területen emelkedik ki a földből, mindegyike lényegében egy-egy sírház. a múlt évben kiásott néhány domb leleteiből pontosan megállapították a sírok fekvését, gazdagságát és a hantörzsek temetkezési módját. az elhunyt harcos holtteste fölé fából házat ácsoltak, amelyet azután hatalmas dombbal fedtek be. feltevések szerint a madarasi hun-halmok egy részét az 1920-as években kirabolták ugyan, de még így is sok muzeális értékű kincsre számíthatnak. az ásást folyamatosan végzik, egészen az utolsó halom feltárásiig. a sírok minden bizonnyal választ adnak majd attila népe birodalom-és hadszervezeti felépítésének egyes, eddig még ismeretlen kérdéseire.
/mti/

- . -

bb 27. színművek - postán

vid/fm/tné vm fm

1963. június 6.

debrecenben a megyei könyvtár helyiségeit szabadpolcos rendszerűvé alakították át. az olvasók a polcokon 15.000 kötet között válogathatnak. a 67.000 kötetes intézményben külön szoba áll a helytörténeti kutatók rendelkezésére. a nyáron létrehozzák a könyvtárklubot is.

a megye színjátszói is segítséget kapnak a könyvtártól. két-és félezer színművet tartalmaz az a katalógus, amely a raktáron levő színműveket ajánlja. a katalógust megkapják a falusi színjátszó csoportok is, s legtöbb esetben a kiválasztott színműveket postán küldik el részükre./mti/

- . -

bb 31. aratógépek „premierje”, csongrádban

vid j vm ká

1963. június 6.

ötletesen gyorsították meg a lucerna betakarítását a csongrád megyei magyarcsanak község határában, az uttörő tsz földjein. mivel a közös gazdaságnak kevés fűkaszája van, munkába állították az aratógépeket. számításuk bevált, mert a kéveköto-aratógépek a lucernatáblákon is kitűnően dolgoztak. egy-egy gép nyolcórás munkában mintegy 25 holdról vágta le a zöld termést. így még az aratás megkezdése előtt „bejáratták”, a télen kijavított aratógépeket./mti/

- . -

10.51/n

-14-

bb 28. huszezer átutalási betétkönyv budapesten

i kf/kf vm ki

1963. június 6.

az országos takarékpénztár évekkal ezelőtt vezette be az átutalási betétkönyvet, amelynek az a lényege, hogy a megbízók betétjeiből a bank fizeti a havonként esedékes különböző közszolgáltatási díjakat. a kényelmes szolgáltatás haszna, hogy a betét tulajdonosa mentesül a fizetési időpontok nyilvántartásától, a csekkbefizetéstől stb.

a fővárosban mintegy 20 000 családnak van ilyen betétkönyve. a takarékpénztár a lakosság kívánságára most pecsett is bevezette az átutalási betétszámlát./mti/

- . -

bb 29. a pillangóégtől a tizezer köbméteres teleszkópos gáz-tartályig - száz éve alapították a szegedi gázműveket

vid te vm szf

1963. június 6.

szeged városa száz évvel ezelőtt, 1863 tavaszán kötött szerződést egy augsburgi vállalkozóval gázmű alapítására. rövidesen fel is épült az ugynevezett kemenceház, felállították a retortákat, tisztítókat, mérőberendezéseket. a gázt kezdetben főként közvilágításra használták. négyszáz harisnya nélküli pillangóégtől konkurált a több mint 1100 utcai petróleumlámpával. minden gázégtől után egy órai világításért két és fél krajcárt fizetett a város. 1895-ben a kétféle világítóeszköz párharcába harmadik is beavatkozott: akkor jelentek meg a széchenyi téren az első villanylámpák. abban az évben a petróleumlámpa végleg eltűnt, az elmúlt negyedszázadban pedig kialakultak az utolsó külvárosi gázlámpák is szegeden.

érdekes epizódot is feljegyeztek a szegedi gáz történetéből. 1879-ben, az egész szegedet elpusztító nagy árviz éjszakáján a város vezetői az ár elleni védekezésről tanácskoztak, amikor egyszerre elaludtak az összes gázégtől. ebből tudták meg, hogy rókus felől - ahol ma is áll a gázmű - betört az árviz és előntötte a gázgyárat.

/folyt.köv./

10.04/n

-15-

/bb 29. a pillangóégőtől.....1.folyt./vm

az árvíz után újjáépült üzem legnagyobb szabású bővítése most valósul meg, mintegy 40 millió forintos költséggel. felújítják a vezetékhálózatot, elkészült a huszezer köbméteres gömbtartály, s épül a tízezer köbméteres teleszkópos tartály. a hatalmas acél-gömböt a nemrég épült csehszlovák rendszerű földgázlefejtő állomás segítségével később - ha a távvezeték kiépül - békés megyei földgázzal töltik majd meg, s ezt az üzemben termelt gázzal keverve juttatják a vezetékhálózatba. a rekonstrukció befejezése után a jelenleginek háromszorosára, csaknem huszonnyolcezerre növelhető a gázfogyasztó háztartások száma./mti/

- . -

bb 30. eredményesek a baktériumos olajtermelési kísérletek - újabb vizsgálatok kilencven fok hőmérsékletű kutban

vid te vm szf 1963. június 6.

két évvel ezelőtt, 1961 nyarán Lovásziban az uf-8-as olajkutba baktériumos oldatot sajtoltak mintegy 800 méter mélységbe. a szakembereknek az volt a feltevése, hogy a baktériumok életfunkciói, táplálkozása és mozgása révén különféle gázok keletkeznek, s ezek kimoszák a kőzetben levő olajszemcséket és így az olaj könnyebben kitermelhető. a baktériumok munkára fogása sikerrel járt. a beoltott kutak olajtermelése emelkedett. az eredmények alapján kiterjesztették a baktériumos olajtermelést a déldunántuli kőolaj- és földgáztermelő vállalat kiscsehi és a buzsáki olajmezőire is.

a délzalai olajtermelő szakemberek most újabb kísérletet végeznek a baktériumokkal. eddig ugyanis 60 celsius foknál nem melegebb rétegbe juttatták a parányi élőlényeket. ez a hőmérséklet kiváló életfeltételeket teremtett tenyésztésükhöz. most a hahóti mező kutjaiba telepítenek többszáz liternyi oldatban sokmilliárd parányi élőlényt. itt azonban mintegy 90-95 celsius fok a kutak hőmérséklete. a szakemberek az itteni viszonyoknak megfelelően ilyen magas hőmérsékleten tenyésztették ki a baktériumokat./mti/

- . -

10.24?/n

-16-

bb 32. fiatal agrárértelmiségiek tanácsa alakult szombathelyen
vid j vm ká 1963. június 6.

szombathelyen, a vas megyei kisz-bizottság mellett megalkotották a fiatal agrárértelmiségiek tanácsát. a tanács tagjai: termelőszövetkezetek, állami gazdaságok, gépállomások és más mezőgazdasági jellegű üzemek legjobb fiatal szakemberei, már megkezdték munkájukat. szervezettebbé, magasabb szintűvé fejlesztik a mezőgazdasági szakemberek továbbképzését, s foglalkoznak az ifjúság szórakozási, művelődési, sportolási lehetőségeinek növelésével, illetve megteremtésével./mti/

- . -

bb 34. az általános iskolát végzett tanulók kilencven százazéla tovább tanul győr-sopron megyében

vid tné vm fm 1963. június 6.

győr megyében az idén több mint hatezren végezték el az általános iskolát. ezeknek kilencven százaléká középfiskolákban, vagy más intézetekben tanul tovább. a városi középfiskolák zsúfoltak, ezért az új tanévben a tervezett három község helyett öt községben kezdődik gimnáziumi oktatás. az új falusi gimnáziumokban - Lébényben, Szanyban, Ménfőcsanakon, Győrszentmártonban és Fertőszentmiklóson - tanulnak majd a diákok./mti/

- . -

bb 36. szemlék az export vetőmag felett

vid j vm ká 1963. június 6.

fejér megyében, ahol a termelőszövetkezetek 2628 holdon természetesen szerződéses alapon különböző fajtájú borsóvetőmagot exportra, megkezdődött a vetőmagtermő táblák szemléje. az állami vetőmagfelügyelőség szakemberei megállapították, hogy a borsó mind fajtára, mind minőségre megfelelő, és holdanként 8-10 mázsa termést ígér, két mázsával többet, mint tavaly.

a 2120 holdnyi burgonyavetőmag-parcellák szemléje azt a tapasztalatot hozta, hogy az 1962. őszén importált vetőmagburgonyák szépen fejlődnek és egészségesek. különösen kitűnnek a lengyelországból importált epocha-fajta fehér husu burgonyák./mti/

- . -

10.40/n

-17-

bb 33. „dicsőség-könyv,, a legjobb társadalmi munkásoknak

vid fm/tné vm fm

1963. június 6.

a jászság egyik legnagyobb községe, a négyezer lélekszámú jászjákóhalma, a megyei községfejlesztési verseny „örökös győztesévé,, lépett elő. kétizben egymásután nyerte el a legjobb községet megillető versenyzászlót és pénzjutalmat. a község nagyarányu fejlődését az egész lakosság összefogásával segíti a tanács. az elmúlt évben 400.000 forint értékű társadalmi munkával a község hét utcájában építették meg a vízvezeték-hálózatot, csaknem három és félezer négyzetméter betonjárdát fektettek le a sportpálya mellett, villany-boylerral felszerelt fürdőt, öltözőt, raktárt építettek.

a jászjákóhalmai idei eredményeikkel is a legjobbak közé akarnak kerülni. az egymillió forintos községfejlesztési alapból 25 utcában befejezik a villamosítást és mintegy 300 lakásból számüzik a petróleumlámpát. a sportpályát kerítéssel vonják körül, parkosítanak, újabb utcákban építenek járdákat. a községi tanács a társadalmi munkások „dicsőség könyvébe,, jegyzi be azokat a nevét, akik önkéntes munkával segítik a falu fejlesztését. ebben az évben már 160.000 forint értékű munka elvégzésére érkezett felajánlás a tanácshoz./mti/

- . -

bb 35. a legkorszerűbb automata sorozatelemzővel vizsgálják az anyag összetételét a diósgyőri acélműben

vid te vm szf

1963. június 6.

a lenin kohászati művek acélművében a termelés növelése a gyártmányok minőségének javítása végett a hagyományos és sok időt igénylő kémiai acélvizsgálati eljárás helyett fokozatosan áttérnek a gyors szinképelemző automata berendezések használatára. két éve már beszereztek egy gyors szinképelemző automata gépet, ugynevezett kvantométert, amellyel az acélok fémes elemeit, alkotóit állapítják meg, a régebbi módszernél sokkal rövidebb idő alatt.

az idén újabb, az eddiginél is korszerűbb sorozatelemző berendezést, ugynevezett kvantovacot szereltek fel és a napokban megkezdték kipróbálását. az új sorozatelemzővel a korábbi harminc perc, illetve több óra, sőt számos esetben több nap helyett 10-14 percre rövidül az elemzési idő.
/folyt.köv./

le

10.55

- 18 -

/bb 35. a legkorszerűbb.....1.folyt./vm

igy az eddiginél mintegy 40 százalékkal többet, havonként 70.000-80.000 elemzést végezhetnek, ami nagyban elősegíti az acélmű biztonságos és az eddiginél eredményesebb munkáját.

az előzetes számítások, valamint a külföldi szakirodalom adatai szerint a gyorsselemző berendezés rendszeres munkájával mintegy öt százalékkal csökkenthető az import ötvözőanyag felhasználás, a termelés pedig hozzávetőlegesen tíz százalékkal növelhető. egyéb használat mellett évente több mint húszmillió forintot takarít meg. így a beruházás költsége fél év alatt visszatérül./mti/

- . -

bb 37. korszerűsítik a szakszervezetek művelődési házáat - rendszeres gyermekfoglalkoztatás a szünidőben

i hi/sze vm ha

1963. június 6.

a szakszervezetek budapesti egressy gábor művelődési házában nagyszabásu tatarozást végeznek. csaknem egymillió forintos költséggel korszerűsítik a berendezést, s másfél hónap múlva újvarázsolvá fogadja majd látogatóit a főváros népszerű kulturális intézménye. évente több mint százötvenezeren keresik fel különböző rendezvényeit, éppen ezért a tatarozást is úgy oldják meg, hogy a művelődési ház munkájában fennakadás ne legyen, sőt a nyári szünidőben a gyermekek rendszeres foglalkoztatását is vállalták./mti/

- . -

bb 38. üzemgazdasági tagozatok is lesznek a tolnai munkásakadémiákon

vid tné vm fm

1963. június 6.

tolna megyében befejeződtek az 1962/63-as ismeretterjesztési évad előadásai. ebben az időszakban 2200, részben filmvetítéssel kísért előadás hangzott el a községekben. ezenkívül 34 termelőszövetkezetben szövetkezeti akadémiát, 12 állami, illetve erdőgazdaságban és tíz ipari üzemben munkásakadémiát rendeztek, s tiznél több ifjusági akadémia is működött a járásokban. tit-előadók működtek közre a nők akadémiáin is. a mezőgazdasági akadémiákon zömében szemléltető filmeket vetitettek, felhívták a hallgatók figyelmét a szakkönyvekre és tanulmányi kirándulásokat is rendeztek.

/folyt.köv./

le

11.03

- 19 -

11.03

/bb 38. üzemgazdasági.....1.folyt./vm

az idén 36 oklevelet adtak ki a tit akadémiaját elvégzett népi ülnököknek. ezt az akadémiát is folytatják, s az ősszel ismét első évfolyamu akadémia nyílik az új népi ülnökök részére szekszárdon. rövidesen megalakulnak a megyei tit közgazdasági szakosztályának agrár-, ipargazdasági-, belkereskedelmi és pénzügyi szakcsoportjai is, amelyek üzemgazdasági tagozatokat indítanak majd a munkásakadémiák ősszel kezdődő tanfolyamain, az üzemek profiljának és igényének megfelelő tematikával./mti/

- . -

bb 39. technológiai fejlesztéssel hétmillió forintos önköltség-csökkenés - bevezették a szalagszerű gyártást az esztergomi műszeripari művekben

vid te szf vm

1963. június 6.

az esztergomi műszeripari művek idei költségcsökkentési tervében különösen jelentősek azok a megtakarítások, amelyeket a technológia fejlesztésével akarnak elérni. a 80 pontból álló terv alapján valamennyi üzembrészben sok új, korszerű eljárást vezetnek be. valamennyi számottevő anyagmegtakarítást is hoz, de még jelentősebb, hogy 230.000 munkaórát takarítanak meg velük az év végéig. tízezer munkaóra megtakarítást hoz például az, hogy egységesítik a különleges, orvosi célokat szolgáló járművek, a fogorvosi, a röntgen autóbuszok és a röntgen transzportkocsik vasszerkezetét és sorozatban gyártják a szerkezeti elemeket. tíz új kisgépet, illetve acélgépet szerkesztenek, elsősorban a különböző lemezmegmunkáláshoz. több üzembrészben áttérnek az ütemes futószalagos, illetve a szalagszerű gyártásra. ennek a tervnek jelentős részét már meg is valósították. a termosztát, az autokláv és a kvarclámpa üzembrészben most térnek át a szalagszerű gyártásra.

az új technológiai eljárásokkal az idén hétmillió forinttal csökkentik az önköltséget./mti/

- . -

bb 41. husz vagon cementmegtakarítás évente a „gördülő”, kavicsosztályozóval

1 sb/tr vm vg

1963. június 6.

a 21-es építőipari vállalat műszaki dolgozói érdekes új gépet készítettek. kis kavicsosztályozó művet szereltek egy pótkocsira, hogy az építkezések között vándoroltatható berendezés segítségével az eddiginél olcsóbb és jobb betont készíthessenek. a beton szilárdságát jelentősen növelni lehet az osztályozott kavicsokkal, mert a tudományosan megalapozott műszaki előírásoknak megfelelően tudják kialakítani a beton szemcseszerkezetét. a bányából, vagy a dunából kikotort sóderben gyakran kevés a közepes, vagy a nagy kavics, de a gördülő osztályozómű segítségével az építkezéseken is pótolni tudják ezt a hiányt, amit egyébként csak a nagy és korszerűen felszerelt elemgyárak tudtak megtenni. ezzel sok cementet takarítanak meg, mivel kevesebb kötőanyaggal is el lehet érni az előírt szilárdságot, ha megfelelő arányban alakítják ki a beton kavicsszerkezetét. a vándoroltatható kis osztályozómű évente ötezer köbméter kitűnő szerkezetű beton elkészítését teszi lehetővé a vállalat építkezésein. így évente 20 vagon cementet takarítanak meg az országnak./mti/

bb 43. megkezdődött a parlamentben az első országos városépítési tanácskozás

sb/gk vm hk

1963. június 6.

a parlament kongresszusi termében csütörtökön reggel megkezdődött az első országos városépítési tanácskozás, amely a magyar városok és községek fejlesztésének legfontosabb elveit vitatja meg. a magyar építésügynek több mint 600 kiváló szakembere vesz részt a kétnapos megbeszélésen. a tanácskozás elnökségében helyet foglalt trautmann rezső építésügyi miniszter, sarlós istván, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnöke, lázár györgy, az országos tervhivatal elnökhelyettese, dallos ferenc, a minisztertanács tanácsszervek osztályának vezetője, lux lászló, a kgt városrendezési szekciójának elnöke, harrer ferenc, a magyar tudományos akadémia településtudományi főbizottságának elnöke, major máté, a magyar építőművészek szövetségének elnöke, továbbá az építésügy tudományos egyesületeinek, az építők szakszervezetének és az építéstudománynak több vezetője, kiválósága. a tanácskozást sarlós istván, a fővárosi tanács vb-elnöke nyitotta meg, ezután dr. perényi imre egyetemi tanár, az építőipari és közlekedési műszaki egyetem rektora tartott vitaindító előadást a magyar városépítés helyzetéről és feladatairól.

a településfejlesztés eddigi eredményeit összegezve elmondotta, hogy a múlt év elejéig a nagy háborús pusztítás ellenére is csaknem hatszázezer új lakás épült az országban a felszabadulás óta. az elmúlt idősakra jellemző volt a rendkívül gyors városiasodás, a nagy települések lakosságának rohamos növekedése. világszerte jellemző ez a tünet. másfél évszázaddal ezelőtt az emberiségnek csak 2.4 százaléka lakott 20.000-nél népesebb településen, de 1950-ben már a 20.9 százaléka és a kétezredik évben pedig előreláthatóan az embereknek a fele lesz nagyvárosi lakos. magyarországon máris a lakosoknak negyven százaléka, tehát mintegy négymillió ember él városban. e nagy fejlődés miatt kellett meggyorsítani a városrendezési munkákat. így a 63 magyar városból 24 már általános rendezési, a többi pedig egyszerűsített rendezési tervet kapott. nagyon jelentős ez a munka, de az a szépséghibája, hogy csak 19 általános tervet lehet korszerűnek tekinteni, a másik 5 már lényegében elavult. az egyszerűsített rendezési tervek pedig csak átmenetileg, csupán rövid időre adhatnak segítséget a városfejlesztéshez.

a következő évtizedekben nem új városok telepítése, hanem a régiéknak a bővítése és átépítése lesz a legfontosabb feladat. a városrendezőknak messzire kell látni, hogy kialakíthassák azt a korszerű települést, amely már a kommunizmus embereinek igényeit is kielégíti. ezért nagy segítséget jelent a magyar tervezőknek is a kommunizmus építésének szovjet programja. ennek alapján tudják hogy a fokozottabb kulturális, szociális és sportolási lehetőségek megteremtésére olyan sok közintézményt kell tervezni, amely össze sem hasonlítható a jelenlegi helyzettel. a városi közlekedésben rövid idő alatt és nagy távolságra kell majd szállítani a dolgozókat, hogy a munkahely és a lakóhely közelsége elveszítse korábbi jelentőségét a település szerkezetének kialakításában.

/folyt.köv./

11.30

12.40 ✓

- 21 -

/bb 38. üzemgazdasági.....1.folyt./vm

az idén 36 oklevelet adtak ki a tit akadémiáját elvégzett népi ülnököknek. ezt az akadémiát is folytatják, s az ősszel ismét első évfolyamu akadémia nyílik az új népi ülnökök részére szekszárdon. rövidesen megalakulnak a megyei tit közgazdasági szakosztályának agrár-, ipargazdasági-, belkereskedelmi és pénzügyi szakcsoportjai is, amelyek üzemgazdasági tagozatokat indítanak majd a munkásakadémiák ősszel kezdődő tanfolyamain, az üzemek profiljának és igényének megfelelő tematikával./mti/

- . -

bb 39. technológiai fejlesztéssel hétmillió forintos önköltségcsökkentés - bevezették a szalagszerű gyártást az esztergomi műszeripari művekben

vid te szf vm

1963. június 6.

az esztergomi műszeripari művek idei költségcsökkentési tervében különösen jelentősek azok a megtakarítások, amelyeket a technológia fejlesztésével akarnak elérni. a 80 pontból álló terv alapján valamennyi üzembrészben sok új, korszerű eljárást vezetnek be. valamennyi számottevő anyagmegtakarítást is hoz, de még jelentősebb, hogy 230.000 munkaórát takarítanak meg velük az év végéig. tízezer munkaóra megtakarítást hoz például az, hogy egységesítik a különleges, orvosi célokat szolgáló járművek, a fogorvosi, a röntgen autóbuszok és a röntgen transzportkocsik vasszerkezetét és sorozatban gyártják a szerkezeti elemeket. tíz új kisgépet, illetve acélgépet szerkesztenek, elsősorban a különböző lemezmegmunkáláshoz. több üzembrészben áttérnek az ütemes futószalagos, illetve a szalagszerű gyártásra. ennek a tervnek jelentős részét már meg is valósították. a termosztát, az autokláv és a kvarclámpa üzembrészben most térnek át a szalagszerű gyártásra.

az új technológiai eljárásokkal az idén hétmillió forinttal csökkentik az önköltséget./mti/

- . -

bb 41. husz vagon cementmegtakarítás évente a „gördülő”, kavicsosztályozóval

1 sb/tr vm vg

1963. június 6.

a 21-es építőipari vállalat műszaki dolgozói érdekes új gépet készítettek. kis kavicsosztályozó művet szereltek egy pótkocsira, hogy az építkezések között vándoroltatható berendezés segítségével az eddiginél olcsóbb és jobb betont készíthessenek. a beton szilárdságát jelentősen növelni lehet az osztályozott kavicsal, mert a tudományosan megalapozott műszaki előírásoknak megfelelően tudják kialakítani a beton szemcseszerkezetét. a bányából, vagy a dunából kikotort sóderben gyakran kevés a közepes, vagy a nagy kavics, de a gördülő osztályozómű segítségével az építkezéseken is pótolni tudják ezt a hiányt, amit egyébként csak a nagy és korszerűen felszerelt elemgyárak tudtak megtenni. ezzel sok cementet takarítanak meg, mivel kevesebb kötőanyaggal is el lehet érni az előírt szilárdságot, ha megfelelő arányban alakítják ki a beton kavicsszerkezetét. a vándoroltatható kis osztályozómű évente ötezer köbméter kitűnő szerkezetű beton elkészítését teszi lehetővé a vállalat építkezésein. így évente 20 vagon cementet takarítanak meg az országnak./mti/

bb 43. megkezdődött a parlamentben az első országos városépítési tanácskozás

sb/gk vm hk

1963. június 6.

a parlament kongresszusi termében csütörtökön reggel megkezdődött az első országos városépítési tanácskozás, amely a magyar városok és községek fejlesztésének legfontosabb elveit vitatja meg. a magyar építésügynek több mint 600 kiváló szakembere vesz részt a kétnapos megbeszélésen. a tanácskozás elnökségében helyet foglalt trautmann rezső építésügyi miniszter, sarlós istván, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnöke, lázár györgy, az országos tervhivatal elnökhelyettese, dallos ferenc, a minisztertanács tanácsszervek osztályának vezetője, lux lászló, a kgst városrendezési szekciójának elnöke, harrer ferenc, a magyar tudományos akadémia településtudományi főbizottságának elnöke, major máté, a magyar építőművészek szövetségének elnöke, továbbá az építésügy tudományos egyesületének, az építők szakszervezetének és az építéstudománynak több vezetője, kiválósága. a tanácskozást sarlós istván, a fővárosi tanács vb-elnöke nyitotta meg, ezután dr. perényi imre egyetemi tanár, az építőipari és közlekedési műszaki egyetem rektora tartott vitaindító előadást a magyar városépítés helyzetéről és feladatairól.

a településfejlesztés eddigi eredményeit összegezve elmondotta, hogy a múlt év elejéig a nagy háborus pusztítás ellenére is csaknem hatszázezer új lakás épült az országban a felszabadulás óta. az elmúlt időszakra jellemző volt a rendkívül gyors városiasodás, a nagy települések lakosságának rohamos növekedése. világszerte jellemző ez a tünet. másfél évszázaddal ezelőtt az emberiségnek csak 2,4 százaléka lakott 20.000-nél népesebb településen, de 1950-ben már a 20,9 százaléka és a kétezredik évben pedig előreláthatóan az embereknek a fele lesz nagyvárosi lakos. magyarországon máris a lakosoknak negyven százaléka, tehát mintegy négymillió ember él városban. e nagy fejlődés miatt kellett meggyorsítani a városrendezési munkákat. így a 63 magyar városból 24 már általános rendezési, a többi pedig egyszerűsített rendezési tervet kapott. nagyon jelentős ez a munka, de az a szépséghibája, hogy csak 19 általános tervet lehet korszerűnek tekinteni, a másik 5 már lényegében elavult. az egyszerűsített rendezési tervek pedig csak átmenetileg, csupán rövid időre adhatnak segítséget a városfejlesztéshez.

a következő évtizedekben nem új városok telepítése, hanem a régiéknak a bővítése és átépítése lesz a legfontosabb feladat. a városrendezőknek messzire kell látni, hogy kialakíthassák azt a korszerű települést, amely már a kommunizmus embereinek igényeit is kielégíti. ezért nagy segítséget jelent a magyar tervezőknek is a kommunizmus építésének szovjet programja. ennek alapján tudják hogy a fokozottabb kulturális, szociális és sportolási lehetőségek megteremtésére olyan sok közintézményt kell tervezni, amely össze sem hasonlítható a jelenlegi helyzettel. a városi közlekedésben rövid idő alatt és nagy távolságra kell majd szállítani a dolgozókat, hogy a munkahely és a lakóhely közelsége elveszítse korábbi jelentőségét a település szerkezetének kialakításában.

/folyt.köv./

11.30

12.40 ✓

- 21 -

/bb 43. megkezdődött.....1.folyt./vm

az eddigi vizsgálatok alapján kevés magyar helység rendelkezik annyi lakossal, mint amennyinek részére ésszerű lenne önálló, vagyis a lakosság teljes közintézmény-ellátását biztosító települést kialakítani. ennek legalsó határa huszezer személy, s mindössze 47 város népessége éri el ezt a számot. sok település viszont nemsokára beléphet ebbe a kategóriába, mert az ipar nagyszabású átszervezése, új gyárak építése és a mezőgazdasági nagyüzemek kialakulása segíti ezt a folyamatot. ez az átalakulás megváltoztatja a népesség foglalkozási arányait és gyorsítja a külterületi tanyavilág megszüntetését. közművekkel, közintézményekkel ellátott mezőgazdasági településekre költözik a lakosság, s az eddiginél jóval ritkább, de arányosabb, nagyobb és jó közlekedéssel rendelkező településhálózat alakul ki az országban.

/folyt.köv./

bb 40. két termelőszövetkezet - egy vezetőség

vid j vm ká

1963. június 6.

a 9000 holdon gazdálkodó kunszentmártoni zalka máté termelőszövetkezet vezetősége az erősebb segíti a gyengébbet mozgalom keretében a szomszédos öcsöd község szabadság termelőszövetkezetének gazdálkodását is irányítja. a 6000 holdas öcsödi tsz-t sorozatos elemi csapások sújtották, ezenkívül meglevő adottságaikat sem tudták megfelelően kihasználni. a nagy kiterjedésű határban monokulturás termelést folytattak, s így az aszály visszavetette az egész gazdaságot. a nagy multu zalka máté tsz vezetősége a szabadság tsz tagjaival együtt kidolgozta a gazdálkodás főirányát, meghatározták a vezetésszerkezetet, s az idén már a tavalyi terület több mint kétszeresén termelnek kukoricát, cukorrépát, napraforgót. a körös közelségét kihasználva, 800 holdra terjesztették ki az öntözést. az elmúlt években sokszor munkaerőhiánnyal küzdött a szabadság tsz. a kunszentmártoniak megismertették velük ösztönző premizálási módszereiket, s azokat hamarosan be is vezették a megtermelt cukorrépa minden mázsája után például 35 deka cukrot adnak jutalomképpen. az állattenyésztésben az elhullás csökkentése, az előírt súlygyarapodás, valamint az állati termékek minősége után premizálnak. az ösztönzés hatására a munkaerő létszáma megkétszereződött. a patronálók általában hetenként egyszer látogatnak el a szomszédos öcsödre, és megbeszélik a heti tennivalókat a vezetőségi tagokkal. a szakvezetők - a főmezőgazdász, a főállattenyésztő, a főkönyvelő - a munka jellegétől függően többször is átteszik székhelyüket öcsödre. a szabadság tsz mérlege a patronálójuk segítségével már az idén felfelé ível: a tagság átlagjövedelme legalább 4000 forinttal több lesz a múlt évinél./mti/

13.07/n

13.40 ✓

-22-

bb.42. budapesten tartja vilá kongresszusát a demokratikus jogászok nemzetközi szövetsége

i bc /gk cs ha

1963. június 6.

a demokratikus jogászok nemzetközi szövetségének titkársága a napokban marianske lazneban ülést tartott. a titkárság fontos kérdésekről tárgyalt, többek között arról, hol rendezzék meg 1964-ben a djnsz viii. vilá kongresszusát. a nemzetközi szövetség négyévenként tart vilá kongresszust. legutóbb 1960-ban szófiában volt ilyen tanácskozás, s azon 45 ország képviselői vettek részt.

a jövő évi vilá kongresszus helyére több javaslatot terjesztettek elő. a titkárság-pierre-cot, az ismert francia közéleti személyiség, volt igazságügyminiszter elnöklésével egyhangulag úgy határozott, hogy a viii. vilá kongresszust a jövő év márciusában budapesten rendezik meg.

a viii. vilá kongresszus napirendjén több referátum szerepel. így például foglalkozik a kongresszus a békés együttélés, a leszerelés, a nemzeti felszabadításért és függetlenségért vívott harc nemzetközi jogi kérdéseivel, az agresszió elleni védekezés, a gyarmatosítás és a neokolonializmus elleni harc jogi szempontjaival, az államok szuverén egyenlőségének elvével, a népek önrendelkezési jogával, a be nem avatkozás elvével, az idegen területeken levő katonai támaszpontokból eredő kérdésekkel, az emberi jogok, a faji egyenlőség, a demokratikus szabadságjogok védelmével, az állampolgárok részvételével az igazságszolgáltatásban.

a budapesti vilá kongresszuson előreláthatólag a szófiainál is nagyobb arányban vesznek részt a djnsz nemzeti tagozatai, hiszen számuk a legutóbbi években - különösen latin-amerikában - jelentősen emelkedett. a demokratikus jogászok nemzetközi szövetségének, mely a haladó, a demokratikus fejlődést támogató jogászokat tömöríti soraiban, jelenleg 76 országban van nemzeti tagozat. /mti/

--

12.25/n

12.40 ✓

-23-

bb 44. piaci jelentés

i n./j/vm ká

1963. június 6.

a nagyvásártelpre csütörtökön 42 vagon és 76 tehergépkocsi áru érkezett. a vagonszállítmányok így oszlottak meg: 16 vagon ujbungonya, 1 vagon óbungonya, 1 vagon zöldborsó, 4 vagon káposztaféle, 1 vagon zöldnagyma, 1 vagon karfiol, 1 vagon vegyes zöldáru, 4 vagon cseresznye, 7 vagon tojás és 6 vagon vágott baromfi.

a földművelésszövetkezetek budapesti értékesítő vállalata csütörtökön mérsékelte az új és a parázsburgonya fogyasztói árát. az ujbungonyát különként 4.60, a parászbungonyát 2.80 forintért hozta forgalomba. megjelent a piacon a velőborsó, ára különként 4.60, forint, a cukorborsót 4.20, forintért árusították. az osztályozott cseresznyét 4-6.20 forintért adták./mti/

- . -

bb 45. csehszlovák műszaki kiállítás nyílt budapesten

t hi/gg/vm nk

1963. június 6.

a csehszlovák kultúra és az országos műszaki könyvtár és dokumentációs központ rendezésében csütörtökön kiállítás nyílt az országos műszaki könyvtárban az egyik legkorszerűbb kémiai eljárás, a polarográfia alkalmazásáról. a polarográfia tudománya az 1959-ben nobel díjjal kitüntetett jaroslav heyrovsky csehszlovák professzornak, az m.t.a. tiszteletbeli tagjának az alkotása, amelyet tanítványaival együtt a modern kémia leggyakrabban használt módszerévé fejlesztett. az eljárás segítségével a különféle anyagok kémiai összetétele gyorsan és pontosan meghatározható. a polarográf elnevezésű műszer, amelynek a feltaláló által készített példánya szintén látható a kiállításon, ma már nemcsak a kémiában, hanem a biológiában és az orvostudományban is használatos.

a kiállítást dr. rudolf holcsik, a csehszlovák kultúra igazgatója nyitotta meg./mti/

- . -

bb 46. az országos nyugdíjintézet közleménye a tüzelőanyag utalványokról

te/vm/vg

1963. június 6.

a nyugdíjasok részére megkezdtek az 1963. évi tüzelőutalványok kiküldését.

/folyt.köv./

13.00/n

-24-

bb.43./megkezdődött...2.folyt./n

ezután lázár györgy, az országos tervehivatal elnökhelyettese a népgazdasági tervezés és a településtervezés időszerű kérdéseiről tartott előadást. hangsúlyozta, hogy a népgazdasági terv éppen úgy nem nélkülözheti a településhálózati tervet, mint ahogyan a város- és községfejlesztési elgondolások sem lehetnek megalapozottak, ha nem ismerik az ország fontos távlati terveit. most már megkezdődött a népgazdaság husz éves távlati tervének kidolgozása, sőt ennek alapelveit több alkalommal is egyeztetették a szocialista országokkal. így a célok megismerése új lehetőséget nyújt az építészeknek a településhálózati tervezés meggyorsításához és a részletesebb munkához.

a vitában új javaslatokkal egészítették ki a beszámolókat a felszólalók. budapest távlati lakásépítési programjának gazdaságos megvalósítására az eddiginél magasabb házak építését indítványozták, mert már kevés az építési terület, többen is szóvártették, hogy a megoldandó nagy feladatokhoz viszonyítva nagyon kevés a várostervező építész és gondoskodni kell újabb szakemberekneveléséről. fontos kérdésként hangsúlyozták a felszólalók, hogy a városok ipari körzeteit is éppen olyan gondosan kell megtervezni, mint a lakóterületeket és össze kell hangolni a különböző iparágak beruházásait. a tanácskozás az ebédszünet után folytatja munkáját.

/folyt.köv./

bb.48. kitüntetés

k/n/na

1963. június 6.

a népköztársaság elnöki tanácsa sőtér istván kossuth-díjakkal kitüntetésre javasolta a magyar tudományos akadémia nyelv- és irodalomtudományok osztálya titkárának, a magyar tudományos akadémia irodalomtörténeti intézete igazgatójának, eredményes munkássága elismeréséül, 50. születésnapja alkalmából a munka érdemrend kitüntetését adományozta.

a kitüntetést kisházi ödön, az elnöki tanács helyettes elnöke nyújtotta át. jelen volt a kitüntetés átadásánál kiss károly, az elnöki tanács titkára, bográn géza, a magyar tudományos akadémiai főtitkár-helyettese és óvári miklós, az mszmp központi bizottságának osztályvezető helyettese./mti/

- . -

14.23/n

-26-

le

bb 44. piaci jelentés

i n./j/vm ká

1963. június 6.

a nagyvásártelepre csütörtökön 42 vagon és 76 tehergépkocsi áru érkezett. a vagonszállítmányok így oszlottak meg: 16 vagon ujborgonya, 1 vagon óburgonya, 1 vagon zöldborsó, 4 vagon káposztaféle, 1 vagon zöldhagyma, 1 vagon karfiol, 1 vagon vegyes zöldség, 4 vagon cseresznye, 7 vagon tojás és 6 vagon vágott baromfi.

a földművelésügyi minisztérium budapesti értékesítő vállalata csütörtökön mérsékelte az új és a parázsborgonya fogyasztói árát. az ujborgonyát kilónként 4.60, a parázsborgonyát 2.80 forintért hozta forgalomba. megjelent a piacon a velőborsó, ára kilónként 4.60, forint, a cukorborsót 4.20, forintért árusították. az osztályozott cseresznyét 4-6.20 forintért adták./mti/

- . -

bb 45. csehszlovák műszaki kiállítás nyílt budapesten

t hi/gg vm nk

1963. június 6.

a csehszlovák kultúra és az országos műszaki könyvtár és dokumentációs központ rendezésében csütörtökön kiállítás nyílt az országos műszaki könyvtárban az egyik legkorszerűbb kémiai eljárás, a polarográfia alkalmazásáról. a polarográfia tudománya az 1959-ben nobel díjjal kitüntetett Jaroslav Heyrovsky csehszlovák professzornak, az m.t.a. tiszteletbeli tagjának az alkotása, amelyet tanítványaival együtt a modern kémia leggyakrabban használt módszérévé fejlesztett. az eljárás segítségével a különféle anyagok kémiai összetétele gyorsan és pontosan meghatározható. a polarográf elnevezésű műszer, amelynek a feltaláló által készített példánya szintén látható a kiállításon, ma már nemcsak a kémiában, hanem a biológiában és az orvostudományban is használatos.

a kiállítást dr. Rudolf Holcsik, a csehszlovák kultúra igazgatója nyitotta meg./mti/

- . -

bb 46. az országos nyugdíjintézet közleménye a tüzelőanyag utalványokról

te vm vg

1963. június 6.

a nyugdíjasok részére megkezdtek az 1963. évi tüzelőanyag utalványok kiküldését.

/folyt.köv./

13.00/n

-24-

/bb 46. az országos.....1.folyt./vm

az utalványok kézbesítése június 30-ig befejeződik, ez évben sokkal többen kértek utalványt, mint az elmúlt években. a rendelkezésre álló keretből elsősorban azoknak az igényét teljesítették, akik a múlt években is kértek utalványt.

ezuton közli az intézet, hogy akik június 30-ig nem kapják meg a tüzelőanyag utalványt, azoknak az igényét nem tudta kielégíteni. erről külön értesítést a nyugdíjasoknak nem küldenek./mti/

- . -

bb 47. időjárásjelentés

gg vm

1963. június 6.

a meteorológiai intézet jelenti június 6-án, csütörtökön 13 órakor:

nyáriás idő

nyugat-és déleuropában erősen felhős, sok helyen záporos, zivataros idő alakult ki. észak-európában is többfelé esik az eső. európa többi részén viszont száraz, derült időjárás uralkodik. hazánkban tegnap változóan felhős volt az idő, a dunántúlon sokfelé záporral, zivatarral. a csapadék mennyisége általában 1-10 milliméter között volt, de néhány helyen 10-20, sőt kaposváron 21, káldon 23, mágyocson pedig 33 millimétert mértek. a nap az ország nyugati felében 4-9, keleten 10-14 órán át sütött. a hőmérséklet a koradélutáni órákban 24-27 fokig emelkedett, ma hajnalban az északkeleti megyékben 9-12, máshol 11-16 fokig süllyedt. ma délelőtt folytatódott a változóan felhős, egy-két helyen záporos időjárás.

budapesten szerdán a hőmérséklet napi középértéke 20.8 fok volt, 1.3 fokkal magasabb mint a sokévi átlag. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 25 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 762 milliméter, alig változik.

a balaton vizének hőmérséklete siófokon 20 fok.

várható időjárás péntek estig: nyáriás idő, elszórtan fellépő záporok, zivatarok, mérsékelt, időnként megélénkülő délkeleti szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 13-16, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 25-28 fok között.

a duna vizállás csütörtökön délelőtt 11 órakor budapestnél 325 centiméter./mti/

- . -

13.45

- 25 -

bb.43./megkezdődött...2.folyt./n

ezután Lázár György, az országos tervhivatal elnökhelyettese a népgazdasági tervezés és a településtervezés időszerű kérdéseiről tartott előadást. hangsúlyozta, hogy a népgazdasági terv éppen úgy nem nélkülözheti a településhálózati tervet, mint ahogyan a város- és községfejlesztési elgondolások sem lehetnek megalapozottak, ha nem ismerik az ország fontos távlati terveit. most már megkezdődött a népgazdaság husz éves távlati tervének kidolgozása, sőt ennek alapelveit több alkalommal is egyeztetették a szocialista országokkal. így a célok megismerése új lehetőséget nyújt az építészeknek a településhálózati tervezés meggyorsításához és a részlete-sebb munkához.

a vitában új javaslatokkal egészítették ki a beszámolókat a felszólalók. budapest távlati lakásépítési programjának gazdaságos megvalósítására az eddiginél magasabb házak építését indítványozták, mert már kevés az építési terület. többen is szóvártatták, hogy a megoldandó nagy feladatokhoz viszonyítva nagyon kevés a várostervező építész és gondoskodni kell újabb szak-emberekneveléséről. fontos kérdésként hangsúlyozták a felszólalók, hogy a városok ipari körzeteit is éppen olyan gondosan kell megtervezni, mint a lakóterületeket és össze kell hangolni a különböző iparágak beruházásait. a tanácskozás az ebédszünet után folytatja munkáját.

/folyt.köv./

bb.48. kitüntetés

k/n/na

1963. június 6.

a népköztársaság elnöki tanácsa sötér István Kossuth-díjazott, akadémiai levelező tagnak, a magyar tudományos akadémia nyelv- és irodalomtudományok osztálya titkárának, a magyar tudományos akadémia irodalomtörténeti intézete igazgatójának, eredményes munkássága elismerésül, 50. születésnapja alkalmából a munka érdemrend kitüntetését adományozta.

a kitüntetését Kisházi Ödön, az elnöki tanács helyettes elnöke nyújtotta át. jelen volt a kitüntetés átadásánál Kiss Károly, az elnöki tanács titkára, Bognár Géza, a magyar tudományos akadémiai főtitkár-helyettese és Óvári Miklós, az MSZMP központi bizottságának osztályvezető helyettese./mti/

--

14.23/n

-26-

bb.49. felavatták a tatabányai cementgyár új mészüzemét

vid/te/n/ki

1963. június 6.

a tatabányai cement- és mészműveknél csütörtökön holecz Balázs, az építésügyi minisztérium mész- és cementipari igazgatóságának vezetője, felavatta az új mészüzemet. hangsúlyozta, hogy a mészüzem építése jó bizonyíték arra, milyen jelentősen meg lehet gyorsítani a beruházásokat. a tervezők, az építők, a szerelők és a cementgyár beruházási osztálya kitűnő összhangban dolgozott, s bár a nehéz tél alaposan próbára tette erejüket, becsülettel teljesítették a párt és a kormány kérését. a növekvő mészigények kielégítésére 1963. szeptembere helyett már márciusban megkezdték a termelési próbákat a hat új kemencében. a fél éves határidő rövidítés nem ment a minőség rovására: már a próbák idején is tökéletesen működtek a kemencék.

a hetvenmillió forintos költséggel épített, 12 emelet magas üzem félautomatikus kemencéibe emberi kéz érintése nélkül érkezik a bányákból a mész, s a kész meszet is szalagok, berendezések szállítják el. a gyár régi kemencéinél nagy hőségben dolgoztak, az új üzemben pedig korszerű ventilátorok, nagyteljesítményű porelszívó berendezések teremtenek egészséges munkakörülményeket.

az aknakemencék kiszolgálásához százal kevesebb dolgozóra van szükség, mint a régi berendezéseknél, s így magas termelékenységgel dolgoznak. évente 72.000 tonna meszet gyártanak.

az ünnepségen 11, az építésben kitűnt dolgozó kapott miniszteri kitüntetést és 160.000 forint pénzjutalmat osztottak ki./mti/

--

bb.51. szedik a híres szomolyai cseresznyét

vid/j/n/ká

1963. június 6.

a déli bukk széltől védett, Lankás völgyben települt szomolya község több mint fél évszázada híres kitűnő cseresznyéjéről. a rövid száru, fekete színű, szív alakú szomolyai cseresznye nemcsak belföldön, de külföldön is keresett cikk. az édes ízű, téli befőtt készítésére kiválóan alkalmas, ropogós husu gyümölcs nagyon jól bírja a szállítást. a szomolyai gazdák szőlőkertjeiben, gyümölcsöseiben szétszórtan telepített mintegy 25.000 fa termését az idén a termelőségvetkezetek útján értékesítik. a termőfákat virágzáskor hirtelen hideg érte, de még így is csaknem 5 vagon eladására kötöttek szerződést.

a szomolyai cseresznye szedését csütörtökön kezdték meg, s az első szállítmányt két tehergépkocsival már el is küldték Miskolcra, Kazincbarcikára és Ózdra. a gyorsan érő cseresznye szedése egy hétig tart./mti/

--

14.50/n

-27-

bb 53. régészek országos tanácskozása szegeden

vid fm/tné szb fm

1963. június 6.

csütörtökön szegeden a józsef attila tudományegyetem és a móra ferenc muzeum rendezésében megkezdődött az ország régészeinek kétnapos tudományos ülészsaka. a tanácskozás napirendjén az alföld őstörténetével kapcsolatos kérdések megvitatása szerepel. a megjelent budapesti, debreceni, pécsi, győri, miszkolci, szentesi, hódmezővásárhelyi és szegedi kutatókat bálint alajos, a szegedi móra ferenc muzeum igazgatója köszöntötte, majd megkezdődtek a tudományos előadások. csütörtökön a neolitikum és az eneolitikum korát vizsgáló kutatásokról számoltak be a régészek. a közelmúltban felszínre került régészeti leletek alapján több új megállapítást jelentettek be a kőrös-kultúra népeinek eredetére és foglalkozására vonatkozóan. a megtalált használati eszközökre hivatkozva például elvetették azt a korábbi feltevést, hogy a hazánk földjén e korban élt népek halászáttal és vadászattal foglalkoztak. az új megállapítás szerint már a kőrös-kultúra idején is földművelő nép tanyázott az alföldön.

a tanácskozás pénteki napján két újabb előadás hangzik majd el a bronzkorral és a késői vaskorral kapcsolatban.

a tudományos ülészsakon elhangzó referátumok és vita alapján a szegedi józsef attila tudományegyetem a tervek szerint külön kiadványt jelentet meg magyar, orosz, német, angol és francia nyelven./mti/

--

bb 54. cipőbörze a szombathelyi cipőgyárban

vid te szb ki

1963. június 6.

a szombathelyi cipőgyárban csütörtökön budapesti, győr-sopron és vas megyei cipőkereskedelmi szakembereknek bemutatták az 1964-es évre tervezett cipőmodelleket. a cipőbörzén mintegy háromszáz különböző modellt, többek között újonnan sportcipőket, érzékeny lábú nők részére készített cipőket, női rövidszáru csizmákat, újfajta férfiszandálokat, műtalppal és bőrtalppal készített gyermekcipőket mutattak be.

a kereskedelem kérésére a gyár a bemutatott cipők közül több modell gyártását már ez év negyedik negyedében megkezdte./mti/

--

15.20/a

- 28 -

PKK

bb 50. beérett a paradicsom az egri termelőszövetkezetekben

vid/j/s ká

1963. június 6.

az egri városi tanács végrehajtó bizottsága csütörtöki ülésén megtárgyalta az időszerű mezőgazdasági munkák helyzetét és a nyári feladatokat. megállapították, hogy a késői tavaszodás következtében a termelőszövetkezetekben számos munkafolyamat egyszerre jelentkezett, de jó szervezéssel valamennyi soronlévő tennivalóval idejében elkészültek. a másfélezer holdnyi közös szőlőben megkezdődött a kötözés, s jó ütemben halad a permerezés is. peronoszpóra-veszély eddig sehol sem mutatkozott. a város négy termelőszövetkezte által közösen létesített najtatónázból - ahol a helyi földgázt használják fűtésre - az idén a tervezettnél is korábban szállították piacra a zöldpaprikát, s most beérett a paradicsom is.

az ülésen úgy határoztak, hogy az elkövetkező 15 év alatt felujítják a termelőszövetkezeti szőlőtáblákat, s mintegy 30 százalékkal növelik a jelenlegi szőlőterületet. 1965-ig 600 holdon telepítenek nagyüzemi szőlősöket az egri dombokon. elsősorban vörösbort adó medoc noir és a kékfrankos - fajtaikat, továbbá leánykát és olaszrizlinget telepítenek./mti/

--

bb 52. a szovjet nagykövet látogatása dunaujvárosban

vid /fm/tné/s fm

1963. június 6.

g.a. gyenyiszov, a szovjetunió budapesti nagykövete csütörtökön dunaujvárosba látogatott. a város párt- és tanácsvezetőivel folytatott megbeszélés után megtekintette a dunai vasművet, ahol felkereste a gagarinról elnevezett szocialista brigádot is. délután a város szociális és kulturális intézményeivel ismerkedett a szovjet nagykövet./mti/

--

15.30/a *1625*

- 29 -

PKK

bb 43. /megkezdődött a parlamentben... 3. folyt./- szb

szünet után dr. szabó jános építésügyi miniszterhelyettes a huszéves lakásfejlesztési terv megvalósításának városépítési feladatait ismertette. ennek a tervnek jelenleg ismert céljai szerint - a terv kidolgozása még nem fejeződött be - 1980-ig 1.5 millió lakás felépítésével lehet számolni. ebből állami beruházással egymillió, magánérőből pedig félmillió új otthon épülne. budapest és a vidéki városok kapnák meg a lakások kétharmadát, a többit pedig a községek. a távlati lakásfejlesztési tervnek tehát egyik jellemzője a koncentrálttság. ezt figyelembe véve miskolcon mintegy 45 000 lakást kell építeni, s így több új otthont kap a város, mint amennyivel a huszéves fejlesztés előtt rendelkezett. hasonló arányú fejlődés várható debrecenben, pécsen és szegeden. a legnagyobb változást azonban győrött tervezik, ahol mintegy 34 000 új lakás építésével majdnem kétszerannyi új otthonhoz jut a város, mint az 1960. évi teljes lakásállomány volt. a budapestre előirányzott csaknem 300 000 új lakás viszont csupán a felét teszi ki az 1960. évi állománynak.

a távlati terv jellemző vonása még a minőségi változás, a régi városok rekonstrukciója. a nagy települések belvárosában korszerűtlenek a lakások, kevés a közintézmény és elavult, zsúfolt a forgalmi hálózat. ezért nem lenne helyes törekvés, ha koncentrálnák ezeket a városrészeket. a huszéves tervben még nem tudja megoldani az ország a városok teljes rekonstrukcióját, mégis örvendetes, hogy ebben az időszakban már megkezdődik ez a jelentős minőségi változás. számolni kell azonban azzal, hogy új, lakótelepszerű városrészek is épülnek, mégpedig a szokásosnál jóval nagyobbak. fontos teendő tehát, hogy a lakásépítési előirányzatoknak megfelelően tovább fejlesszék a városrendezési terveket. több gondot kell fordítani a települések mérnök-geológiai, talajmechanikai és az egyéb műszaki előkészítő munkák jó összehangolására, s különösen jelentős feladat hárul az országra a közműellátás elmaradásának pótlásában.

dr. szabó jános elismeréssel beszélt arról a 220 tervezőről, aki az utóbbi hónapokban gondos munkával készítette elő a harmadik ötéves terv állami beruházásaiban előirányzott mintegy 190 000 lakás építését. ez a munka összesen 65 település fejlesztését vette figyelembe. a számítások még nem jóváhagyott előirányzatok, de jellemzően érzékeltetik a fejlesztési elgondolásokat. ezek szerint az új lakótelepeken adnának át 110 000 lakást. a régi városközpontokban sor kerülhet 21 800 elavult, korszerűtlen lakás lebontására, s az így kapott területen viszont 80 000 modern, egészséges otthont adhatnak a dolgozóknak. a házak tulnyomó részét korszerű építési módszerrel építik fel.

/folyt. jöv./
15.55/a

- 30 -

[Handwritten signature]

bb 43. /megkezdődött a parlamentben... 4. folyt./- szb

új vonása a tervnek, hogy a változatosabb városkép kialakítása érdekében 13 800 lakás 9-14 emeletes házban épül fel. az állami erőből tervezett összes lakásból 152 000 otthont pedig korszerű fűtéssel, a távfűtés valamelyik módjával látják el. az előkészítő munka fontos eredménye, hogy a következetesen megvalósított koncentráltság nemcsak az építési területre vonatkozik, hanem a lakásátadás ütemezésére is. így a kisebb települések 500-500 lakását egy év alatt építik fel, ami nagyon sok előnyt jelent az országnak. a további munkában hasznosítják az előkészítés eddigi tapasztalatait, de már gondolni kell arra, hogy legalább két év múlva hozzá kell fogni a negyedik ötéves terv lakásépítési programjának előkészítéséhez is.

/folyt.köv./

bb 55 kádár jános, apró antal és brutyó jános megtekintette a földalatti vasút építkezését

1963. június 6.

sze szb vg

kádár jános, az mszmp központi bizottságának első titkára, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke, apró antal, az mszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese és brutyó jános, az mszmp politikai bizottságának tagja, a szot főtitkára csütörtök délelőtt megtekintették az épülő földalatti vasút munkahelyeit, s beszélgettek a vállalat vezetőivel és munkásaival. a vendégeket elkísérték a budapesti pártbizottság vezető munkatársai, vályi péter, az országos tervhivatal elnökének első helyettese és kelemen lajos, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnökhelyettese. /mti/

bb 57. ankét a csatornahálózat távlati fejlesztéséről: a közegészségügyi érdekek megkövetelik, ne jusson tisztítatlan szennyvíz a dunába, csepelen épül fel a legnagyobb szennyvíztisztító telep, óvni kell a káros vegyianyagoktól a csatornákat

1963. június 6.

t nbj/sze szb vg

közegészségügyi szempontból rendkívül fontos kérdésről tanácskoztak csütörtökön egész nap a szakemberek: a fővárosi tanács dísztermében: a főváros csatornázási helyzetét és a hálózat távlati fejlesztési terveit vitatták meg. a magyar hidrológiai társaság és a fővárosi csatornázási művek által rendezett ankétot bondor józsef, a fővárosi tanács vb elnökhelyettese nyitotta meg, aki hangsúlyozta: az eddiginél nagyobb gondot kell fordítani ennek a rendkívül fontos közműnek fejlesztésére.

/folyt.köv./

16.10/a

- 31 -

[Handwritten signature]

bb 57. /ankét a csatornahálózat... 1. folyt./- szb

tarthatatlan állapot, hogy még mindig tisztítás nélkül jut szennyvíz a dunába. ipari üzemekből sok agresszív vegyianyag kerül a csatornába, amelyek megnehezítik a tisztítást, a karbantartást, gyakran tönkreteszik a csatornák belső falazatát és sokszor okoznak szerencsétlenségeket a csatornázási dolgozók körében.

ezután szablya ferenc, a fővárosi csatornázási művek főmérnöke tartotta meg előadását a fővárosi távlati csatornázási terveiről. előljáróban elmondotta: budapest csatornahálózatának hossza kerekén 1900 kilométer. ennek ellenére a főváros csatornázási helyzetét elmaradottnak kell tekinteni, különösen nagy-budapest kialakítása óta. a főváros korábbi közigazgatási területe 35 százalékban volt csatornázott, a volt peremvárosok hozzácsatolásával ez az arány 16 százalékra csökkent. régen a peremkerületek közműfejlesztését elhanyagolták. ennek következménye, hogy egyes városrészekben, így a 16., a 17., a 18. kerületben a szennyvíz elvezetése nyílt árkokban történik, ami rendkívül káros, s amin folyamatosan segíteni kell, új főgyűjtőket kell építeni és nagy-hosszban kisebb átmérőjű mellékcsatornákat. a meglévő hálózat is előregedett, felújításra szorul. a következő husz évben 470 kilométer hosszban kell főcsatornát átépíteni.

a másik nagy probléma: a dunába sokhelyütt tisztítatlanul jut a szennyvíz. a főváros északi peremétől a szigetszentmiklósi kutsorig megvizsgálták, még pedig alaposan a duna szennyezettségét. megállapították: a szennyezettség mérve állandóan emelkedik, s ez a víz felhasználhatósága szempontjából is veszélyes. aggályos közegészségügyi szempontból is. elengedhetetlen, hogy a budapesti duna-szakaszba befolyó szennyvizeket fokozott mértékben tisztítsák. régen a közegészségügy nagymérvő javulását az eredményezte, hogy csatornában vezették el a szennyvizet. ma a legfontosabb: óvni az élővizeket az elszennyeződéstől. a távlati tervek szerint buda északi részének szennyvizeit albertyfalva déli határáig terjedően a csepelsziget északkeleti részén létesítendő szennyvíztisztító-telep tisztítja. az ettől délre eső területnek szennyvizei a buda-déli telepre jutnak. az angyalföldi szivattyutelep vízgyűjtő területének szennyvizei helyben kerülnek tisztításra. a ferencvárosi szivattyutelepre érkező szennyvizeket ugyancsak a csepel északi szennyvíztisztító telepre juttatják. a legnagyobb telep a csepeli lesz. az országos vízgügyi főigazgatósággal és az egészségügyi minisztériummal egyetértésben budapestben csak a csapadékmentes időben levezetett szennyvizeket kell biológiailag tisztítani.

a csatornahálózat karbantartását, tisztítását rendkívüli mértékben megnehezíti, hogy nagyon sok üzem az egészségre ártalmas vegyianyagokat juttat a csatornahálózatba.

/folyt.köv./

16.27/a

17.10

[Handwritten signature]

- 32 -

bb 57. /ankét a csatornahálózat... 2. folyt./- szb

ezen már a közeljövőben segíteni kell. a távlati terv tehát óriási feladatokat ró a fővárosi csatornázási művekre és természetesen nagy beruházásokat követel, amelyek azonban elengedhetetlenül szükségesek. a tanácskozáson dr. kovács házy frigyos beszámolt a távlati terv készítésének elveiről, avar györgy, a fővárosi csatornázási művek műszaki igazgatója pedig a végrehajtás részleteiről tájékoztatta a szakembereket. elmondotta, hogy már 1963-ban jelentős műszaki fejlesztés várható, s elsősorban kisgépekkel kívánják a nehéz fizikai munkát helyettesíteni. meglehetősen vetitek tudomásul a megjelentek, hogy a jövőben az életveszélyes gázokkal, oldószerekkel mérgezett, fertőzött csatornákat géppel tisztítják. /mti/

..-

bb 62. ülést tartott az öltözködési tanács

t sz/sze szb vg

1963. június 6.

csütörtökön a könnyűipari minisztériumban tartotta 8. ülését az öltözködési tanács, amelynek tagjai, - az ipar- a kereskedelem képviselői és művészeti szakértők, megjelölik egy-egy idény követendő divatjának főbb vonalait, jellemzőit. ezuttal a jövő tavaszi nyári divat kialakítása került az ülés napirendjére. a tanács megjelölte, milyen textilanyagok gyártására törekedjenek a gyárak, s a különböző korcsoportokat, testalkatokat figyelembe véve, az új kelmékből milyen vonalú ruhákat gyárthatnak, azokhoz milyen kiegészítőket ajánlanak.

a csütörtöki ülésen különösen behatóan foglalkoztak a gyermekek és a serdülő korúak öltözködésével. a fiatalok számára üdén hatású, egyszerű, nem túldiszes ruhákat akarnak készíteni. a lányoknak legmegfelelőbbnek tartják a többrészes, variálható, az öltözködést változtatossá tevő szoknya- bluz-pulóver- és kabát-összeállításokat. bemutattak sokféle cipőrajzot is. a gyermekeknek ugynevezett pihekönnyű, hajlékony cipőket akarnak gyártani. a hat év körüli kislányok számára újdonságnak szánják a rüsztkötős cipőket és szandálokat.

az öltözködési tanács ülésén elfogadott követendő divatirányt a konfekciógyárak és a többi divatcikkgyártó vállalat tervezői figyelembe veszik az új kollekciók összeállításánál.

az öltözködési tanács ülésén elhangzott az az indítvány, hogy hozzanak létre a tanács javaslatainak megvalósulását ellenőrző bizottságot. ennek a bizottságnak a feladata lesz, hogy figyelemmel kísérje: kaphatók-e az üzletekben az új divatnak megfelelő ruházati cikkek. /mti/

..-

16.34/a

- 33 -

[Handwritten signature]

bb 56. magyar népművészeti kiállítás svédországban

i sj/gk-Lm ha

1963. június 6.

június 7-én a svédországi nyköpingben mai magyar népművészeti kiállítás nyílik a hiszöv és a kulturális kapcsolatok intézetének rendezésében. a kiállításon a különböző tájegységeink népművészetét mutatják be. a kiállított munkák között szerepelnek népviseletek, fafaragások, kerámiák, himzések, szőttesek. a tervek szerint a tárlatot még két svéd városban mutatják be. a kiállítás rendezésére kiss ivor sándor, a népi iparművészeti tanács titkára svédországba utazott./mti/

..

bb 58. a magyar nőmozgalom előkészületei a nők világkongresszusára - erdei lászlóné sajtótájékoztatója

t s/hmé-Lm ha

1963. június 6.

a nőtanács székházában csütörtökön erdei lászlóné, a magyar nők országos tanácsának elnöke tájékoztatta az újságírókat a nők világkongresszusának programjáról és a magyarországi előkészületekről. a nemzetközi demokratikus nőszövetség június 24-29 között moszkvában rendezi meg a nők világkongresszusát. a kongresszuson nemcsak az ndsz tagországainak képviselői vesznek részt, hanem mindazok, akik a napirenden szereplő pontokhoz szólni kívánnak. a nemzetközi nőtalálkozót egy japán asszony előadása nyitja meg, a nők harca a békéért és a leszerelésért, címmel. a második napirendi pont a nők harca jogaikért és a családjáért. a nők harca a nemzetközi függetlenségért című vitaindító előadást egy afrikai asszony tartja. az utolsó napirendi pontként a gyermekek neveléséről hangzik el egy kubai asszony vitaindítója. a világkongresszuson megválasztják a nemzetközi demokratikus nőszövetség tisztikarát is.

a kongresszus iránt világszerte nagy az érdeklődés, a küldötteken kívül számos asszony turistaként vesz részt a találkozón. sok ország küld népes delegációt - így például az nszkból 70, japánból 50 tagú küldöttség utazik moszkvába. magyarországon már március 8-ától folynak az előkészületek. a magyar nőmozgalom részvevői gyűléseken, találkozókon vitatták meg a jelenlegi nemzetközi helyzet főbb problémáit és a békéért, a leszerelésért folytatott harc időszerű kérdéseit. a magyar nők országos tanácsának jogi bizottsága a nők világkongresszusának tiszteletére átfogó tanulmányban dolgozta fel a nemzetközi szervezetek azon dokumentumait, amelyek a nők és a gyermekek jogi védelmét szolgálják.

/folyt.köv./

16.40/a

17.35

- 34 -

bb 58. / a magyar nőmozgalom...1.folyt./-lm

a tanulmány ismerteti ezeket a nemzetközi okmányokat és részletesen felsorolja, hogyan érvényesülnek ezek a világ különböző országaiban. ugyancsak a világkongresszus jegyében a magyar rádió és a nőtanács akciót indított. felhívással fordultak a világ nőszervezeteihez, asszonyaihoz kérve őket; fejtsék ki véleményüket arról, hogy mi a nők felelőssége a béke védelmében. mintegy 70 országból érkeztek válaszok, ezeket a véleményeket a magyar rádió rövidhullámu adása hét nyelven ismerteti.

a moszkvai nőkongresszusra hazánkban tizennégy tagú küldöttség utazik. a delegációt erdei lászlóné, a magyar nők országos tanácsának elnöke vezeti. a kongresszusra az express ifjúsági utazási iroda szervezésében egy 35 fős turistacsoport is elutazik./mti/

..

bb 59. gázipari konferencia kezdődött pécsen

vid te-lm ki

1963. június 6.

a pécsi orvostudományi egyetem központi épületében csütörtökön országos gázipari konferencia kezdődött az energiazaglátkodási tudományos egyesület pécsi csoportjának rendezésében. a kétnapos tanácskozási 300 szakember érkezett az ország különböző helyeiről.

az egyetem aulájában bereczky istván, a pécsi kokszművek igazgatója mondott megnyitóbeszédet. az összefoglaló előadások sorozatát símek rezső, a vegyterv vegyész mérnöke nyitotta meg a gázipar távlati fejlesztése című előadásával. beszélt többek között a hajduszoboszlói földgázkészletek megtalálásának jelentőségéről. elmondotta, hogy az egységes gázipari szervezet létrehozása és nagyfontosságú kormányhatározatok nyomán az ipar földgázzal történő ellátásának előkészületei meggyorsultak. ennek következtében érvényre jutott az a szemlélet, hogy a gázhasználat fejlesztését tulnyomóan földgáz alapon kell megoldani. a gáziparnak a lakosság igényein kívül ki kell elégítenie a vegyipar alapanyag szükségletét, a kohászat indokolt igényeit és fedeznie kell az olyan ipari igényeket, amelyeknél a kénmentes földgáz használata technológiai előnyökkel, komoly energiamegtakarítással jár, vagy import fűtőanyagokat helyettesít. a tervek szerint 1960-hoz képest 1970-ig csaknem ötszörösére, 1980-ig pedig kilenc-tízszeresére kell növelni a gázfogyasztást, kohógáz nélkül.

/folyt.köv./
16.55/a

17.35

- 35 -

Handwritten signature

bb 59. /gázipari konferencia...1.folyt./-lm

a továbbiakban beszélt arról is, milyen meglepő gyorsasággal alakultak ki a földgáz értékesítési tervek és indultak meg a beruházások. tavaly, három évvel a földgáz megtalálása után, már megindult a hajduszoboszlói földgáz provizórikus szolgáltatása a borsodi távvezeték. ez évben odig, a jövő év végéig pedig borsodnádasdig hosszabbítják meg. a hajduszoboszló-budapest közötti földgázvezeték is üzembehelyezhető lesz 1965-ben. a békési területek szénsavas földgázának hasznosítását ez év végén az orosházi üveggyár kezdi meg.

a termeléssel szemben a felhasználás vonalán elmaradás tapasztalható. a fogyasztóberendezéseket és gázszerelvényeket gyártó ipar nem tudta követni a termelés ütemét.

az első napon összesen hat előadás hangzott el. a konferencia pénteken folytatja munkáját./mti/

-.-

bb 60. közlekedési balesetek

i bc/gk-lm ha

1963. június 6.

frank frigyos motorkerékpárjával a józsef köruton nem tartotta be a követési-távolságot, s összeütközött egy személygépkocsival. a vigyázatlan motoros súlyosan megsérült.

a 12. kerületi avar és kapitány utca torkolatánál figyelmetlenül tolatott személygépkocsijával laziczius ákos vegyész mérnök. a gépkocsi az árokba fordult, vezetője súlyosan megsérült.

a 13. kerületi főtű ut és botond utca torkolatánál holczberger istvánné figyelmetlenül ment át az uttesten, ugyanakkor szabálytalanul előzött motorkerékpárjával horváth miklós. a motorkerékpár elütötte az asszonyt, aki súlyosan megsérült. a motoros könnyebb sérülést szenvedett.

a 11. kerületi baranyai utca és erőmű utca torkolatánál a bal oldalon kerékpározott bagó károly 17 éves tanuló. összeütközött egy személygépkocsival, amelyet mosonyi kálmán vezetett. a kerékpáros súlyosan, mosonyi kálmánné pedig, aki a gépkocsiban utazott, könnyebben megsérült.

a 11. kerületi bocskai és tass vezér utca torkolatánál egy motorkerékpár műszaki hiba miatt felborult. vezetője, sibak jános súlyosan megsérült.

/folyt.köv./
16.58/a
18.10

- 36 -

✓ Iparvidékre és még az idén megkezdődik a hajduszoboszlói gázszárító és propán-bután kiválasztó berendezés beruházása is. Megépült a szoboszló-tiszapalkonya közötti távvezeték. a már meglévő borsodi

bb 60. /közlekedési balesetek...1.folyt./-lm

a bródy sándor utca és a puskin utca kereszteződésénél balázs béla vízvezeték-szerelő oldalkocsis motorkerékpárjával nem adta meg az elsőbbséget, s összeütközött egy tehergépkocsival. a motorkerékpár vezetője és utasa, szöllősi jános súlyos sérülést szenvedett.

a 11. kerületi budafoki ut és zenta utca torkolatánál figyelmetlenül ment át a tulsó oldalra dukon éve 7 éves tanuló. egy személygépkocsi elütötte a kislányt, akit súlyos sérüléssel a 2. számú gyermekklinikára szállítottak./mti/

-.-

bb 61. a rendőrség felhívása

i bc/gk-lm ha

1963. június 6.

az 1963. április 20. és május 11. közötti időben, egyik éjszaka a budapest, 14., amerikai ut 92. számú ház udvarán két büntetett előéletű segédmunkás leütött egy ismeretlen férfit, s elrabolta óráját, köves gyűrűjét, pénzét. a tetteseket a rendőrség elfogta. a 7. kerületi rendőrkapitányság kéri a károsultat, hogy a feljelentés megtételére, értékeinek átvételére jelentkezzenek.

ugyancsak kéri a rendőrség azokat a személyeket, akik a bűncselekményről értesültek, arról adatokat tudnak szolgáltatni, jelentkezzenek a budapest, 7., kürt utca 6. 1 emelet 116. szám alatti helyiségben, vagy telefonon a 227-880 számon, a 122-es mellékállomáson./mti/

-.-

bb 66. ülést tartott a pedagógusok szakszervezetének központi vezetősége

t vt/gk szb ha

1963. június 6.

a pedagógusok szakszervezetének központi vezetősége csütörtöki ülésén, a szakszervezet székházában oktatásügyünk több fontos, időszerű kérdéséről tárgyalt. a tanácskozáson beható vita alakult ki a most záruló tanév tapasztalatairól, az 1963-64-es oktatási év fő feladatairól. a felszólalásokra lugossy jeno művelődésügyi miniszterhelyettes válaszolt.

szerepelt az ülés napirendjén a felnőttoktatás néhány kérdése is. a központi vezetőség meghallgatta és elfogadta a szakszervezet 7. kongresszusa óta végzett munkáról szóló jelentést./mti/

17.03/a
18.10

-.-
- 37 -

bb

bb 63. öt év alatt megkétszereződött a szerződés utján felvásárolt zöldség mennyisége - javaslatok a zöldségellátás idényjellegének csökkentésére - ülést tartott az ott felvásárlási és értékesítési szakbizottsága

t ie szb ká

1963. június 6.

az országos földművesszövetkezeti tanács felvásárlási és értékesítési szakbizottsága csütörtökön megvitatta az 1963-64-évi termelési szerződések tervét és ezzel kapcsolatban a szerződéses rendszer néhány problémáját. a vitaindító előadást járomi lajos, a szövetkezeti értékesítő vállalat igazgatóhelyettese tartotta.

az utóbbi évek tapasztalatai bizonyítják, hogy a szerződéses termelés rendszere mind a lakosság zöldségellátása, mind a feldolgozó ipar és a külkereskedelem igényeinek kielégítése szempontjából bevált. a szerződés utján felvásárolt zöldségfélék mennyisége évről-évre növekszik: - az idei mennyiség mintegy kétszerese az 1958. évinek. - a le szerződött területek nagyarányú növekedése mellett igen jelentős a szerkezeti változás is: az öt év előtti 20 százalék helyett az idén a terület 93 százaléka tartozik a termelőszövetkezetekhez.

a központi árualap növekedése következtében megváltozott a zöldségellátás forrásainak aránya. ebben része van annak is, hogy a fővárosban jelentősen, országos viszonylatban kisebb mértékben csökkent a szabadpiaci értékesítés volumene, vidéken azonban abszolút növekedése ellenére is kisebb a szabadpiaci forgalom részesedése, mint négy-öt évvel ezelőtt. ezek a tények egyrészt arra figyelmeztetnek, hogy a szabadpiaci felhozatal csökkenése következtében még nagyobb gondot kell fordítani a főváros központi zöldség-ellátására, másrészt azt mutatják, hogy a vidéken igen nagy mértékben megnőtt a zöldségfélék iránti kereslet.

a tervezet szerint a földművesszövetkezetek a jövő évre a tavalyinál 37.5, az ideai előirányzatnál pedig 20 százalékkal több zöldség és burgonya felvásárlására kötnek szerződést. figyelembe véve a konzervipar szükségleteit is, 1964-ben a több mint 200 000 holdnyi teljes zöldség-területnek 92 százalékán folytatnak a gazdaságok szerződéses termelést. belföldi értékesítésre, a lakosság központi készletből való ellátására az 1962. évinél 27, s az ideai tervezettnél 11 százalékkal több zöldségfélék irányoznak elő. ez a növekedés elsősorban a szabadpiaci felhozatal előrelátható csökkenését pótolja, de bizonyos fokig abszolút mértékben is javítja majd az ellátást, a növekedés meghaladja ugyan az ötéves tervben 1964-re eredetileg előirányzott szintet, de a szükségletet még mindig nem elégíti ki teljesen.

/folyt.köv./

17.09/a

18.10 ✓

PK

- 38 -

bb 63. /öt év alatt... 1. folyt./- szb

az ellátás nagyobb arányú javítását egyelőre a zöldségtermelés szélsőségesen idény-jellege akadályozza. emiatt ugyanis az egész évi zöldség- és gyümölcsfelvásárlásból az első félév-re mindössze 8, a harmadik negyedévre viszont több mint 50 százalék jut. a zöldségtermelés jelenlegi körülményei mellett az ellátást csak a későnyári-koraoszi hónapokban lehetne számottevően fokozni, ebben az időszakban azonban már most is eléri a kívánatos maximumot. mindezek következtében a szakbizottság ülésén sokat foglalkoztak a zöldségtermelés, illetve fogyasztás idényének meghosszabbítási lehetőségeivel. több, még elterjesztendő kezdeményezés már történt is ezen a téren. így például a fólia alatti termesztés, a melegágyak fokozottabb hasznosítása az őszi utóhajtásra, a szakaszos vetés és a korai szántóföldi zöldségtermesztéshez szükséges palánta-előnevelés bővítése. a téli, koratavaszi ellátás javításának legfőbb eszköze a zöldségfélék nyers tárolása.

a szakbizottság részletesen megvitatta a szerződéses zöldségtermelés vetőmagellátásának problémáit és javaslatokat tett a vetőmag-termelés és forgalmazás megjavítására. ennek során meg akarják oldani a házi és háztáji kertek kielégítő mennyiségű és megfelelő fajta-választékú vetőmagellátását is. a szakbizottság végül megtárgyalta a termelési szerződések feltételeinek néhány, 1964-re javasolt módosítását és kiegészítését.

az 1963-64. évi termelési szerződések tervét a felvásárlási és értékesítési szakbizottság a szövetség igazgatósága elé terjeszti. /mti/

..-

bb 64. szubtrópusi légtömegek okozzák a fülledt meleget - záporok, zivatarok országszerte - tovább tart a meleg idő

i cs/j szb ká

1963. június 6.

európa keleti és nyugati fele között éles ellentét alakult ki legutóbb, s szardán a kárpát-medence közepén volt a „felezővonal”: a dunától nyugatra eső óriási területeken zivataros volt az idő, ettől keletre zavartalan verőfény uralkodott, hazánkban a dunántúli vidékeken szardán és a csütörtökre virradó éjszaka általában 10 milliméter körüli csapadékmennyiség hullott, kaposvárról azonban 21, káldról 23, mágocsról 33 millimétert jelentettek a megfigyelők. a zivatarfront csütörtökön érte el a fővárost, a koradélutáni órákban budapest több kerületében és miskolcon zajlott zivatar - tehát a nyugati zivatarfrontok megkezdték továbbnyomulásukat keletnek.

/folyt.köv./

17.15/a

18.15 ✓

PK

- 39 -

bb 64. /szubtrópusi légtömegek... 1. folyt./- szb

közben kicserélődött a levegő: szerdán még kellemes földközi-tengeri levegőben voltunk, csütörtökön azonban délkeleti széllel szubtrópusi levegő érkezett. a rendkívül magas páratartalmánál fogva ez okozta a felülledt meleget, s az érzékeny idegzetűeknél a fejfájást. érdekes módon a hőmérsékleti különbségek nem voltak nagyok az ország két fele között. szerdán általában 25-27 fokig emelkedett a hőmérséklet higanya, csupán a dunántul nyugati szegélyén maradt valamivel 25 fok alatt. a csütörtöki maximumok országsszerte 27 fok körül alakultak ki, néhány vidékről 28 fokot jelentettek.

a meteorológiai intézet központi előrejelző osztályán adott tájékoztatás szerint a zivatarfrontok hamarosan a keleti országrészt is előzönlük, a dunántulon megismétlődnek a záporok, zivatarok. ugyanakkor - elsősorban a szubtrópusi levegő hatására - tovább tart a meleg idő. pénteken országosan 25-28 fokos maximumokra számíthatunk. /mti/

bb 65. a nemzetközi balneológiai egyesület elnöke budapesten
1 tz/sze szb vg 1963. június 6.

az egészségügyi minisztérium és az ibusz meghívására csütörtökön délben budapestre érkezett dr. mariano messini professzor, a nemzetközi balneológiai egyesület elnöke. néhány napos magyarországi tartózkodása alatt megtekintti gyógyfürdőinket és tanácskozásokat folytat magyar tudományos körökkel. /mti/

bb 67. felhőszakadás, erős jégeső budapesten
1 cs/gg-lm ká 1963. június 6.

csütörtökön délután 16 óra körül besötétedett az égbolt a főváros felett és viharos erejű szél, sűrű ézengés kíséretében kitört az idei év egyik leghevesebb zivatara. a sűrű zivatarfelhőből felhőszakadás szerűen zuhogó záporosó és jég percek alatt elborította a főváros utcáit, a bab- és mogyoró nagyságu jég fehér rétegben borította el a kövezetet. a meteorológiai intézet központi előrejelző osztályára érkezett jelentés szerint az igen erős zivatargóc a lágymányosi és a kelenföldi városrészek felett tört ki, majd tovább vonult buda északi tájaira. a budai és a dunához közel eső pesti városrészekben négyzetméterenként 15-20 liter víz zuhogott alá alig néhány perc alatt. kispest és pestlőrinc vidékén ugyanakkor csupán látták a nagy felhőszakadást, ezek a területek esőt alig kaptak. a gyorsan elvonuló heves zivatart kisebb záporok követték. /mti/

17.35/a
18.15

- 40 -

bb 68. forgalomkorlátozás a városligetben

-lm vg

1963. június 6.

a fővárosi tanács közlekedési igazgatósága közli, hogy a városligetben rendezendő nemzetközi autóverseny - grand prix - és az ezzel kapcsolatos edzések miatt június 9-én /vasárnap/ reggel 7,00 órától kb. 13,00 óráig és június 8-án /szombat/ du. 14,00 órától kb. 19,00 óráig az alábbi forgalmi korlátozást lépteti életbe:

a hősök tere - dózsa györgy ut - ajtósi dűrer sor - május 1 ut és kacsón pongrácz ut által határolt területen belül minden jármű forgalom tilos.

korlátozás a trolibusznál:

70-es járat: a murányi u. és kossuth l. tér között közlekedik.
a murányi ut és erzsébet királyné utja között nem jár
72-es járat: a marx tér és az állatkert között közlekedik
az állatkert és a thököly ut között nem jár
75-ös járat: a népliget és a thököly ut között közlekedik
a váci ut és a thököly ut között nem jár
79-es járat: nem közlekedik

a földalatti vasut járatai a hősök tere megállóhelynél nem állnak meg.

korlátozás az autóbuszoknál:

1-es járat: kelenföld - bajza u. között közlekedik
hősök tere - bajza u. között nem jár
4-es járat: hősök tere helyett mindkét irányban népköztársaság utja - bajza u. - rudas lászló u. és vágány utcán át közlekednek.
5-ös járat: pasarnét - hernád u. között közlekedik
hernád u. - dózsa györgy ut között nem jár
20-as -30-as járat: hősök tere és dózsa györgy ut helyett vágány u. - rudas lászló u. - bajza u. és keleti p.u. utvonalon közlekedik.
25-ös: kacsón pongrácz ut és hősök tere helyett az állatkerti ut - szondi utca - bajza utca - népköztársaság utja torkolatáig jár. /mti/

17.40/a

18.15

- 41 -

MW

bb 69. a diósgyőri vasas művészegyüttes

i vid/fm-lm fm

1963. június 6.

képviseli hazánkba az ndk-beli cottbusban június végén megrendezendő munkásfesztiválon. ebből az alkalomból új műsort állítottak össze, amelyet csütörtökön a diósgyőri bartók béla művelődési házban nagy sikerrel mutattak be a miskolci közönségnek. /mti/

--

bb 70. halálos balesetek

sze-lm ha

1963. június 6.

június 5-én délelőtt a császárfürdő mélyvizébe belefulladt nagy jános 15 éves ipari tanuló, 8., Lujza utca 8. számú lakos.

június 6-án hajnalban a 3. kerület pók utca közelében az északi vasuti összekötőhid 1. számú jelzőjénél holtan találták ~~ő~~ dósa józsef 24 éves kőműves, 8. üllői ut 94-98 szám alatti lakost, akit éjszaka az esztergom felől haladó vonat elgázolt. mindkét ügyben rendőri vizsgálat indult. /mti/

--

bb 71. somogy miklós látogatása fejér megyében

vid fm/tné-lm fm

1963. június 6.

somogyi miklós, az mszmp politikai bizottságának tagja, a szakszervezetek országos tanácsának elnöke csütörtökön fejér megyébe látogatott. székesfehérvárott a megyei pártbizottság székházában juhász jánossal, a megyei pártbizottság első titkárával és a megye több más vezetőjével tanácskozott, majd velük együtt felkereste a guttamási bányatelepet, a fejér megyei bauxitbányák központját.

somogyi miklós délután mórira látogatott, ahol a kossuth termelőszövetkezet és a móri állami gazdaság munkájával ismerkedett. /mti/

--

17.50/a

- 42 -

bb 73. embargo: ma 20 óráig!

dobi istván üdvözlő távirata nagy-britannia nemzeti ünnepére

gk szb ha

1963. június 6.

dobi istván, az elnöki tanács elnöke nagy-britannia nemzeti ünnepe alkalmából üdvözlő táviratot küldött 2. erzsébet királynőnek. /mti/

--

bb.74. árviz a vérmezőnél

t kf/ hmé szb

1963. június 6.

a csütörtök délutáni felhőszakadás valóságos árvizet okozott a vérmezőnél. a krisztina körút déli részén a villamosmegállónál lepte el az uttestet a lezuduló víz, az attila utca 115. és 123. számú ház közötti szakaszon pedig közlekedési akadályt is okozott. az uttestet ellepő vízben bennrekedt egy taxi. a mintegy 150 méteres hosszúságú akadályon csak az autóbuszok merészkedtek át. a környéken több üzletbe is betört a víz. a személygépkocsik a taxi példáján okulva, visszafordultak, s kerülővel folytatták utjukat. /mti/

--

bb 72. gyémánt- és aranydiplomás óvónők

i vid/fm szb fm

1963. június 6.

a győri nyugdíjas otthonban csütörtökön szeretettel köszöntötték gyémántdiplomával való kitüntetése alkalmából a 91 éves bedi matildot, győr-sopron megye legidősebb óvónőjét. bedi matild 67 éven át foglalkozott óvodásokkal és ebből 40 évet lébény községben töltött.

ugyancsak csütörtökön adták át az aranydiplomát winkler mária óvónőnek is, aki ötven évvel ezelőtt sopronban szerezte meg az óvónői képesítést. /mti/

--

18.00/a

- 43 -

bb 75. fehér lajos látogatása borsod és szolnok megyében

i vid/fm szb fm

1963. június 6.

fehér lajos, az mszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese a hét első három napját borsod megyében töltötte. társaságában volt cseterki lajos, az mszmp politikai bizottságának póttagja, a borsod megyei pártbizottság első titkára és vaskó mihály, a pártbizottság mezőgazdasági osztályának vezetője. fehér lajos a megye párt- és állami vezetőivel tanácskozott, majd megtekintette a szendrői állami gazdaság gyümölcsösét, a szászfalvi termelőszövetkezetet és fancsal község határában az erózió elleni védekezésre megfelelően kialakított nagyüzemi táblákat. felkereste továbbá nyíri község termelőszövetkezetének gazdaságát, s az olaszliszka-i víziszárnyas-telepet.

a minisztertanács elnökhelyettese borsod megyei látogatását befejezve, csütörtökön szolnok megyébe utazott. délelőtt a megye vezetőivel találkozott, majd csáki istván, a megyei pártbizottság első titkára, kökény istván, a megyei pártbizottság titkára és oláh györgy, a megyei tanács vb. elnöke társaságában ellátogatott a kilián györgy repülőtisztai iskolára. utána karcagra ment, ahol a város vezetőivel, tsz-elnökökkel tanácskozott az időszériu kérdésekről. /mti/

..

bb 76. időjárásjelentés

tm szb

1963. június 6.

a meteorológiai intézet jelenté június 6-án, csütörtökön 18 órakor:

nyári idő

várható időjárás péntek estig: nyári idő, elszórtan fellépő záporokkal, zivatarokkal. mérsékelt, időnként élénk délkeleti szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 25-28 fok között. /mti/

..

bb 77. kazimierz kosztirko

tm szb ha

1963. június 6.

a lengyel népköztársaság legfőbb ügyésze csütörtökön folytatta tanácskozásait a magyar igazságügyi szervek vezetőivel. felkereste dr. szalay józsefet, a legfelsőbb bíróság elnökét és eszmecsereét folytatott vele a két országot érdeklő ítélkezési kérdésekről. /mti/

..

18.20/a

- 44 -

bb 79. a fény kettős természete - jánossy lajos akadémikus előadása a kossuth klubban

1963. június 6.

-lm vg

csütörtökön délután a kossuth klubban a tit előadó ülésén jánossy lajos akadémikus, a központi fizikai kutató intézet igazgatója ismertette azokat a kísérleteket, amelyeket az intézetben munkatársaival, elsősorban náray zsolt igazgatóhelyettesel és varga péter osztályvezetővel együtt a fény természetének tisztázására végzett. ezeket a kutatásokat egyébként háromnegyedórás adásban ismertette már a berlini televízió, és rövidesen nálunk is láthatók lesznek a televíziós képernyőkön.

a fény - mondotta jánossy akadémikus - amelyet mint természeti jelenséget minden látó ember jól ismer, még ma is az elméleti fizika „legizgalmasabb, kérdései közé tartozik. a múlt század végén általános volt az a felfogás, hogy a fény éppen olyan hullám, mint amelyet a sima vízfelületre eső kavics kelt, mindössze annyi különbséggel, hogy nem síkban, hanem gömbszerűen, minden irányban, sokkal nagyobb sebességgel terjed.

a 20. század kezdetén végzett kísérletek azután a fénynek olyan tulajdonságait is kimutatták, amelyekből arra lehet következtetni, hogy tulajdonképpen egyes igen gyorsan mozgó részecskékből, az u.n. fotonokból áll. ha pl. egy fémlémezre fénysugarat bocsátunk, megfigyelhető, hogy a fémből egyes elektronok pattannak ki, mintha a fotonok lökték volna ki őket helyükből.

jelenleg tehát ebben a kérdésben az okozza a legnagyobb gondot a tudósoknak, hogyan egyeztethetők össze a fény hullám-tulajdonságai a részecske-tulajdonságokkal. a kérdést a központi fizikai kutató intézet is tanulmányozza.

a professzor ismertette többek között azt a kísérletüket, amikor az elektronsokszorozó berendezés érzékeny felületére igen keskeny nyalábban nagyon gyenge, emberi szemmel nem is látható fényt bocsátottak. a berendezés jelfogói tisztán mutatták azokat a következményeket, amelyeket elméletileg a foton becsapódásának, illetve az általa kilökött elektron kirepülésének kellett kiváltania. ez a kísérlet tehát a fény részecske-természetét igazolta: a becsapódó foton energiája az elektron mozgási energiájává alakult át.

a következő kísérleteket olyan, a fényt félig áteresztő felületen végezték, mint amilyen pl. az üveg. hiszen az ablaküvegen magunk is gyakran láthatjuk a mögötte levő tárgyakat, és ugyanakkor saját arcunk halvány tükörképét is. a kísérlet célja annak megállapítása volt, milyen módon „szakad ketté”, ilyen körülmények között a fény visszavert és áteresztett sugárra.

/folyt.köv./
18.55/a

- 45 -

bb 79. /a fény kettős...1.folyt./-lm

pontosabban: vajon mindenegyed foton, amely a felületre csapódik, kettőszakad-e, vagy pedig egyes fotonok épségben hatolnak át rajta, mások pedig ugyancsak épségben verődnek-e vissza róla?

ezek a kísérletek igen meglepő eredménnyel zárultak. az első kísérlet félreérthetetlenül azt látszott bizonyítani, hogy a fotonok egyik csoportja sértetlenül halad át, másik csoportja pedig ugyancsak sértetlenül verődik vissza. a második kísérlet pedig hasonló berendezéssel éppen az ellenkező feltevést látszott alátámasztani. az érzékelő műszerek ugyanis ebben az esetben arra mutattak, mintha maguk az egyes fotonok szakadtak volna szét és mindenegyed foton egyik része visszaverődött, másik része keresztülhatott volna a lemezen. amíg tehát az első kísérlet a fény részecske-természetét, addig az utóbbi igen erőteljesen hullám-tulajdonságait domborította ki.

igy az ismertett kísérletek félreérthetetlenül a fény kettős természetére utaltak és éppen ezzel tették szükségessé a további kutatásokat a lehetséges magyarázatok megkeresésére. ezeket az újabb kísérleteket, illetve a belőlük levont következtetéseket a professzor következő előadásában fogja ismertetni.

/mti/

--

bb 78. békenagygyűlés szolnokon

vid sze-lm fm

1963. június 6.

a szolnoki városi pártbizottság és a hazafias népfront-bizottság csütörtökön délután béke-nagygyűlést rendezett a járműjavító vállalat kerthelyiségében. rácz gyula, a városi népfrontbizottság elnöke üdvözölte a mintegy ötezer résztvevőt, majd csáki istván, a megyei pártbizottság első titkára ünnepi beszédben méltatta a leszerelési hónap, valamint a közelgő 6. magyar békekongresszus jelentőségét./mti/

--

bb 80. korányi frigyese- emlékeztet szekszárdon

vid fm/tné-lm fm

1963. június 6.

korányi frigyese- emlékeztet csütörtökön este szekszárdon. a hazafias népfront megyei és városi bizottsága által rendezett ünnepségen dr. papp károly, a tolna megyei tanács kórházának főorvosa méltatta a nagy orvostudós munkásságát, majd dr. reglódi józsef, a megyei tüdőgondozó intézet vezető főorvosa előadást tartott a tbc. elleni küzdelem tolna megyei eredményeiről./mti/

--

- 46 -

19.10/a

bb 43. /megkezdődött a parlamentben az első...5.folyt./-lm

dr. szabó jános építésügyi miniszterhelyettes beszámolóját élénk vita követte. a felszólalók rámutattak, hogy a régi városközpontok rendezését, rekonstrukcióját különösen körültekintően kell megoldani. gondoskodni kell a műemlékek védelméről, s nem kevésbé fontos az elavult lakások lebontásának előrelátó ütemezése is. salgótarján központjának jelenlegi átépítése máris sok tanulságot ad. nem elegendő, ha csak a bontással szabaddá tett területen építkeznek, mert akkor már nincs lehetőség cserelakás biztosítására, ez pedig zavarja a bontás folytatását, illetve a rekonstrukciós munkákat. fontos feladat az is, hogy a tervezők megkülönböztetett figyelemmel kísérjék a városkörnyéki településeket. ezek élelmiszerral, munkaerővel látják el a városközpontot és enyhítik zsúfoltságát. eddig azonban csupán budapest városkörnyéki településeinek fejlesztésére készült részletes rendezési terv. az elmaradást sürgősen pótolni kell más városok vonatkozásában is.

dr. kiss albert egyetemi tanár a mezőgazdasági jellegű települések fejlesztésének sajátosságairól tartott előadást. elmondta, hogy az ország 3273 városából és községéből 2509, vagyis az összes települések 77 százaléka mezőgazdasági jellegű. a fejlesztés alapelve az, hogy megszűnjenek az alapvető ellentétek a város és a falu között, főként a közintézmény és közmű-ellátás tekintetében. a legszükségesebb kommunális, egészségügyi, kulturális és kereskedelmi ellátás kialakítása viszont csak úgy oldható meg gazdaságosan, ha a község legalább 2000-3000 lakosu. ennél kisebb falu fejlesztése tehát már nem ésszerű, legfeljebb akkor, ha nemsokára eléri ezt a minimális népességet.

a hozzászólók véleménye szerint nem szükséges mindjárt elhalásra ítélni a 2000-3000 lakosnál kisebb falvakat. az is járható út, ha körzeteket, vagyis településcsoportokat alakítanak ki a közeli kis falvakból, mert így lényegesen csökkenteni lehet az életképtelennek minősíthető mezőgazdasági települések számát. sok gondot okoznak a külterületi települések, a tanyák, amelyek természetesen nem juthatnak olyan szociális, kulturális és egészségügyi ellátáshoz, mint a városok és községek. a természetes átáramlás, vagyis a tanyavilág önkéntes megszűnése már megkezdődött és a külterületi családoknak jelentős része akar még beköltözni a községekbe. a felszólalók azonban azt javasolták, hogy gyorsítsák meg ezt a folyamatot tervszerű irányító munkával, házhely-cserékkel és különböző kedvezményekkel.

a tanácskozás pénteken reggel folytatja munkáját./mti/

--

19.40/a

- 47 -

bb 81. dunántuli tudományos békekonferencia pécselt

vid fm/tné-lm fm

1963. június 6.

az országos béketanács tudományos bizottsága, a hazafias népfront baranya megyei és pécsi városi bizottsága, valamint a dunántuli tudományos és felsőoktatási intézmények csütörtökön tudományos békekonferenciát rendeztek pécselt, a tanácskozássra dunántul kilenc megyéjéből 250 tudós, kiváló értelmiségi békeharcos érkezett. a konferencián résztvett dezséry lászló, az országos béketanács főtitkára, orbán lászló, az mszmp agit. prop. osztályának vezetője, dr. simonovits istván, az egészségügyi miniszter első helyettese, rapai gyula, az mszmp baranya megyei bizottságának első titkára, palkó sándor, baranya megyei tanács vb. elnöke, és körösi lajos, pécs megyei jogu város tanácsának vb. elnöke.

dr. cholnoky lászlónak, a pécsi orvostudományi egyetem rektorának üdvözlő szavai után dr. tigyi józsef, a pécsi egyetem docense előadást tartott az atomenergia békés felhasználásának lehetőségeiről.

az előadást követő korreferátumokban dr. nemezc ernő veszprémi egyetemi tanár az atomenergia vegyipari alkalmazásáról, jeges károly pécsi főiskolai tanár a békés termelőmunkát szolgáló atomreaktorokról, végül györgy keszthelyi tanszékvezető docens a radioaktív izotópok mezőgazdasági hasznosításáról és dr. kovács sándor pécsi egyetemi adjunktus a radioaktív izotópoknak a gyógyító és kutató orvostudományban történő alkalmazásáról beszélt.

második témaként dr. bóka lászló egyetemi tanár, a magyar tudományos akadémia levelező tagja „európa biztonsága és a német kérdés”, címmel tartott előadást.

utána több korreferátum hangzott el. dr. haraszti györgy pécsi egyetemi tanár a nyugat-berlini kérdést a nemzetközi jog tükrében világította meg, vas károly a történelemtanításban a békére nevelés fontosságáról, szólt, dr. vargha károly pécsi főiskolai tanszékvezető docens a német irodalomban jelentkező béketörekvéseket ismertette. dr. ruzsás lajos, a dunántuli tudományos intézet munkatársa európa biztonságáról beszélt korreferátumában, míg pintér ferenc soproni tanszékvezető adjunktus korreferátuma a történelmformálás és a béke kérdését választotta témájául.

/folyt.köv./
20.09/a

- 48 -

pk

bb 81. / dunántuli tudományos...1.folyt./-lm

az előadáshoz és korreferátumokhoz kapcsolódva a két témát újabb oldalakról megvilágító, számos értékes felszólalás hangzott el.

a dunántuli tudományos békekonferencia munkáját dezséry lászló, az országos béketanács főtitkára méltatta. hangoztatta: a miskolci, a debreceni és a pécsi tudóskonferencia azt mutatja, hogy értelmiségi dolgozóink, tudósaink felelősséget éreznek a béke megőrzéséért, tudatában vannak annak, hogy a békéért cselekedniük, megőrzéséért szavukat hallatniuk kell. kérte a békekonferencia résztvevőt, támogassák a 6. magyar békekongresszust azzal, hogy a magyar ifjúságot „ az atomkorszak nemzedékéhez, „ illő magatartásra, az atomháború elleni és az atombéke melletti harcra kiállásra nevelik.

a tudományos békekonferencia dr. pilaszanovich imrének, a pécsi városi népfront bizottság elnökének szavaival zárult.
/mti/

..-

20.20/a

- 49 -

pk

bb 82. vihar utáni jelentés

i kf/tm szb

1963. június 6.

a csütörtök délutáni felhőszakadás, a villámcsapások lényegében csak az elektromos műveknek okoztak nagyobb munkát, több gondot. a hibabejelentőnél szinte szünet nélkül csengtek a telefonok. a főváros különböző - főleg azonban budai - kerületeiből jeleztek áramhiányokat. az attila utcában, ahol pincéket öntött el a víz, az egyik transzformátor-állomás is beázott. emiatt a logodi utcában, a sziklai sándor utcában este 8 órakor még mintegy 21 ház volt sötétben. a 2. kerületi rét utca, ribáry utca környékén a szél nagyobb ágakat sodort a vezetékekre, amelyeknek szakadása mintegy 36 házban okozott áramkiesést. hasonló hibát jelentettek a mese utca és a varázs utca környékéről. az elektromos művek tájékoztatása szerint a vihar elmúltával az ügyeleti szolgálat azonnal megkezdte a hibaelhárítását.

a tűzoltóságot 16 esetben riasztották. főleg a 11. és a 12. kerületben kértek segítséget az elöntött pincékhez és az alagsori lakásokhoz. a 11. kerület váli utcai iskola kéményseprő-járdóját a vihar leszakította. a tűzoltók az esetleges balesetek elkerülésére leszerelték.

a csatornázási művek ügyeletének tájékoztatása szerint - bár több helyről jelentettek az utcákról „árvizeket”, —, különösebb felkészülésre nem volt szükség. a rohamosan megtelt csatornák, amelyek a lezuduló vizáradót egyszerre nem tudták elnyelni, egy-két óra alatt levezették a víztömeget.

a posta vezérigazgatóság jelentése arról számol be, hogy a délutáni vihar nem okozott különösebb károkat a távbeszélő hálózatban. néhány központ, például a krisztina és a teréz, a krisztina és az óbuda központ között ugynevezett átkérő kábelek áztak be, ez azonban a forgalomban nem okozott zavart. //mti/

|| a hívásokat a meglévő többi kábelen bonyolították le.

bb 83. a szovjet kulturális küldöttség miskolcon

vid tm szb

1963. június 6.

a magyar szovjet baráti társaság vendégeként hazánkban tartózkodó szovjet kulturális küldöttség: p.m. tranko, az ukrán szszk minisztertanácsának elnökhelyettese, k.i. finogenov festőművész, a szovjetunió érdekes művésze és l.g. buharceva, a moszkvai dráma és komédia színház művésznője csütörtökön miskolcra érkezett.

/folyt.köv./
21.10/a

- 50 -

bb 83. /a szovjet... 1. folyt./- szb

a vendégeket elkísérte rónai sándor, az mszmp politikai bizottságának tagja, az mszbt elnöke és felesége. a szovjet kulturális küldöttséget a városi tanácsban cseterki lajos, az mszmp politikai bizottságának póttagja, a megyei pártbizottság első titkára, havasi béla, a miskolc városi pártbizottság első titkára, varga gáborné, a borsod megyei és gribovszki lászlóné, a miskolci városi tanács vb. elnökhelyettese üdvözölte.

baráti eszmecsere után a vendégek lillafüredre kirándultak, majd a szakszervezetek megyei tanácsának székházában megbeszélést folytattak az mszbt megyei elnökségének tagjaival és aktivistáival. este a miskolci nemzeti színházban megtekintették benjonson volpone című komédiáját. pénteken a vendégek sárospatakra utaznak. /mti/

.-

bb 84. befejeződött a debreceni hangversenyévad

vid tm szb

1963. június 6.

csütörtökön este debrecenben a bartók teremben rendezett nagyzenekari beethoven koncerttel befejeződött az 1962-63-as debreceni hangversenyévad. az utolsó esten lukács ervin vezényelte az állami hangversenyzenekart. közreműködött kovács dénes hegedűművész.

a debreceni hangversenyévadban tíz nagyzenekari koncertet, 12 kamara-estet és tíz előadásból álló ifjúsági sorozatot rendeztek. /mti/

.-

- v é g e -

21.14/a

- 51 -

18

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Főm. utca 6-7. Telefon: 180-400, 360-000

A szerkesztését és kiadását a vezérigazgató felel.

mti belső hírek

1963. június 7.

bb 1. befejezés előtt a tanácstagi beszámolók - az eddigi mérleg: több mint 140 000 részvevő, 20 000 felszólalás, 1 300 társadalmi munkafelajánlás

1 sz/zs szb hk

1963. június 7.

június közepén előreláthatólag budapest minden kerületében befejeződnek a tanácstagi beszámolók. a lakosság és választott tanácsi képviselők találkozásainak eddigi mérlege azt mutatja: változatlanul nagy az érdeklődés a közügyek iránt, s szinte mindenütt élénk figyelem kíséri az új tanácstagok munkáját.

a beszámolókról készült jegyzőkönyvek szerint a június elejéig tartott összejöveteleken több mint 140 000-en jelentek meg, s a vitában - amelynek körülbelül 20 000 felszólalója volt - 15 000 közérdekű javaslat, a tanácsi munkában hasznosítható indítvány hangzott el. a beszámolók örömdetes eredménye, hogy ismét bővült a budapesti társadalmi munkások tábora: a tanácstagok már eddig 1 300 önkéntes munkafelajánlást továbbítottak a szakigazgatási szervekhez, s a vállalatok között szép számmal vannak olyanok, amelyeknek teljesítése tíz- és százezer forintos kiadástól mentesíti a költségvetési és kerületfejlesztési előirányzatokat.

a 16. kerületben - ahol súlyos károkat okoztak a belvizek - a körzetek lakói az elmosott, megrongálódott átereszeket hozzák rendbe szabad idejükben; a belvárosban arra vállalkoznak a társadalmi munkások, hogy kitakarítják, megszépítik a dunaparti sétány 5. kerületi szakaszát, sőt megígérték azt is, hogy új, szebb köntösbe öltöztetik a kerület nyári hangversenytermét, a károlyi kertet is. százával ajánlották fel segítségüket a kispestiék, a kőbányaiak, az óbudaiak, az erzsébetiek és a soroksáriak a közműfejlesztési program végrehajtásához és az uthálózat további kiépítéséhez.

a tanácstagi beszámolók egyébként sok munkát adnak a különböző területek szakembereinek. a józsefvárosban például a lakosság észrevételei alapján azt vizsgálják, hogy milyen uton-módon lehetne a sor- és tömbtatarozásokat gyorsabbá és ugyanakkor jobb minőségűvé is tenni. nem kevésbé fogas kérdés merült fel a 12. kerületben, ahol a különféle betegségekkel fertőzött galambok elleni hatásos fellépést sürgették a választók. pestlőrincről azt a kérést továbbították a tanácstagok, hogy mielőbb sürítsék a 35-ös autóbusz-járatot, a 15. kerület több körzetében pedig a háztartási kisgépek gazdaságos üzemeltetéséhez szükséges ipari áram bevezetését szorgalmazták.

/folyt.köv./